

Teodoras Blinstrubas
7243 So. Albany Ave.,
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6116 ST CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103

Vol. LXIX

Birželis - June 28, 1984

Nr. 25

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Sveikiname Septintosios Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventės rengėjus, šokėjus, dainininkus, instrumentalistus ir žiūrovus susirinkusius Clevelande ir linkime nepaliauti ieškojus naujų kelių siekyje laisvės Lietuvai!

Vaidas iš VI tautinių šokių šventės.

J. Garlos nuotr.

Baltic Freedom Day, 1984

By the President of the United States of America

A Proclamation

It has been over 40 years since invading Soviet armies, in collusion with the Nazi regime, overran the three independent Baltic Republics of Estonia, Latvia, Lithuania and forceably incorporated them into Moscow's expanding empire. The new regime then ordered the illegal deportation, murder, and imprisonment of tens of thousands of Baltic peoples whose only "crime" was to resist foreign tyranny and to defend their liberties and freedoms.

Oppression and persecution continue to this day, but despite this long dark night of injustice, the brave men and women of Estonia, Latvia, and Lithuania have never abandoned the battle for their national independence and God-given rights. Although the full measure of their struggle and sacrifice is screened by the oppression and censorship under which they live, the friends and families of the Baltic peoples all over the world are aware of their heroic endeavors and aspirations.

Their peaceful demands for their rights command the admiration of everyone who loves and honors freedom. All the people of the United States of America share the just aspirations of the Baltic nations for national independence, and we uphold their right to determine their own national destiny free of foreign domination. The United States has never recognized the forceable incorporation of the Baltic States into the Soviet Union, and it will not do so in the future. The Congress of the United States, by Senate Joint Resolution 296, has authorized and requested the President to issue a proclamation for the observance of June 14, 1984, as "Baltic Freedom Day."

NOW, THEREFORE, I, RONALD REAGAN, President of the United States of America, do hereby proclaim June 14, 1984, as Baltic Freedom Day. I call upon the people of the United States to observe this day with appropriate remembrances and ceremonies and to reaffirm their commitment to the principles of liberty and freedom for all oppressed people.

IN WITNESS WHEREOF, I have hereunto set my hand this fourteenth day of June, in the year of our Lord nineteen hundred and eighty-four, and of the Independence of the United States of America the two hundred and eighth.

Ronald Reagan

Europos gynimasis

Naujos idėjos ir seni ginklai

Vytautas Meškauskas

Už sovietų-amerikiečių ginčo dėl atominio apsiginklavimo slypi Vakarų likimas. Tai įrodo faktas, kad sovietai nutraukė derybas, kai tik amerikiečiai pradėjo dislokuoti savo vidutinės distancijos raketas ir 'skraidančias bombas' Vakarų Europoje. Iš tikro visi tie taikiniai, į kuriuos bus nukreiptos tos raketos, jau yra numatyti strateginių (tolimos distancijos) bei iš povandeninių laivų ar lėktuvų paleidžiamų raketų planuose. Pravartu atsiminti, kad tų ginklų prašė pati Vakarų Europa, bijodama situacijos, kurioje dėl kurios nors priežasties JAV nenorėtų rizikuoti savo miestais ir karo atveju paliktų Europą savo likimui. Be to, sovietams nutaikius savo vid. distancijos raketą SS-20 į Vakarų Europą, ir jai norėjosi turėti panašius ginklus NATO apginklavime.

Įtempimui augant, susidariusi padėtis vėl iš naujo pradeda gvildinti. Stai birželio 12 d. Paryžiuje buvo susirinkę D. Britanijos, Prancūzijos, Italijos, Vakarų Vokietijos Belgijos, Olandijos ir Liuksemburgo užsienio reikalų ministrai

pasvarstyti Europos gynybos problemos. Tai lyg bandymas atgaivinti 'Vakarų Europos Uniją', kurios tikslas prieš 30 metų buvo stipriai sucementuoti Vokietiją su likusia Europa.

Siuo metu pavojus, kad Vokietija viena pati ieškotų sau geriausios padėties, nėra aktualus, tačiau ieškoma kaip nors sustiprinti Europos balsą NATO sąjungoje, nesudarant išpūdžio, kad bandoma iš jos pasitraukti ir atsakyti Amerikos talkos.

Nors tame pasitarime galėjo dalyvauti taip pat Graikija ir Danija, tačiau jų nedalyvavimas dalyvių privačiai buvo sveikinamas. Mat, Graikijos min. pirm. Papandreou dažnai kritikuoja Ameriką, bet ne Sovietiją, o Danijos seimas priešinasi dalyvavimui įvairiose NATO programose.

Kaip pastebėjo V. Vokietijos užs. reik. min. Genscher, problema sukelia ne tai, kad JAV yra stiprios sąjungoje, bet tai, kad europiečių nevieningumas neleidžia jiems suvaidinti atitinkamą rolę. Kad tai

(Nukelta į 3 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Įvairvalgia*

Rinkimai į Europos parlamentą ir jo reikšmė. - Lenkijos rinkimai. - Amerikos-Sovietijos santykių eiga. - Tylus Baltijos Laisvės Dienos paskelbimas.

Europos parlamento rinkimai mums mažai rūpėtų, jei jame VLIKui nebūtų pasisekę iškelti Lietuvos klausimą. Žinia, praktiškai iš to tiek pat galima buvo tikėtis, kaip iš JAV kongreso priimtų rezoliucijų, kurios vykdyti administracija nėra įpareigota. Tai nevisai tikslus palyginimas. JAV kongresas daug ką gali, V. Europos parlamentas gali pareikšti pageidavimus, kurie atskirų kraštų valdžiai visai nesaisto. Ką gi, ir toks pageidavimas geriau negu nieko.

Idomu, kad rinkiminėje kampanijoje visai nebuvo keliami Europos ateities klausimai, bet buvo ginčijamasi dėl atskirų kraštų socialinės ir ūkinės padėties, kurie visai neįeina į to parlamento kompetenciją.

Kaip ten būtų, birželio 17 dienos rinkimai buvo gana geras atskirų kraštų nuotaikų rodiklis, iš kurio tačiau negalima padaryti visiemis kraštams vienodos išvados. Pavyzdžiui, per rinkimus Prancūzijoje smarkiai pralaimėjo komunistai, kurie dalyvauja prezidento Mitterrando koalicinėje vyriausybėje su socialistais. Tuo tarpu Italijoje komunistai surinko beveik tiek pat balsų, kiek krikščionys-demokratai. Pirmieji 33 %, antrieji 33.3 %!

Prancūzijoje geriausiai pasirodė centro-dešinės opozicijos grupės, kartu surinkusios 42.9 % balsų, socialistai gavo 20.8 %, komunistai - kurie paprastai gauna 20-25 % - šiuose rinkimuose gavo tik 11.3 %. O naujas, tariamai fašistinis Tautinis Frontas, vadovaujamas Jean-Marie Le Pen, netikėtai gavo net 11%. Iš to išeitų, kad koalicinė Mitterrando vyriausybė krašte neteko pasitikėjimo. Bet, kadangi tai nepakeičia partinės sudėties Prancūzijos seime, formaliai vyriausybė gali pasilikti iki 1986 metų rinkimų.

Italijoje geras komunistų pasirodymas siejamas su ... jų vado Enrico Berlinguer staugia mirtimi. Tai buvo populiaris asmenybė, laikoma 'euro-komunizmo' - kuris nebūtinai turi klausyti Maskvos - tėvu.

Vokietijoje per rinkimus daugiausiai laimėjo 'žaliųjų' partija, padidinusi už ją balsavusių rinkėjų nuosimį iš 3.2 % iki 8.2 %. (Paskutiniai rinkimai į Europos seimą įvyko 1979 m.) Didžiausiu pralaimėtoju liko Laisvieji Demokratai - krikdėmų sąjungininkai koalicinėje Kohl'io vyriausybėje, kas, aišku, sumažino jos prestižą. Krikdėmai surinko 46 %, socia-demokratai - 37.4 % balsų. Laisvieji demokratai surinko 4.8 % ir tuo būdu - pagal taisyklę, kad jei kuri partija nesurenka 5 % visų balsų, ji lieka neatstovaujama - jų Europos seime visai nebus.

Sutraukiant galima pasakyti, kad Europos rinkėjai nėra patenkinti savo valdančiomis vyriausybėmis, bet tas klausimas visai nepriklauso Europos parlamentui. Eilė laikraščių pareiškė nusivylimą, kad rinkikai visai nepasisekė dėl Europos vienybės ateities. Mat, Europa dar pergyvena ūkinį atoslūgį, kurį nugalėti rinkėjai visų pirma nori savo pačių krašte. Rinkimuose dalyvavo maždaug apie pusę turinčių teisę, nors normaliai Europoje balsuoja netoli 70-80 % - daug daugiau negu JAV.

'Europos parlamentas' - konstatavo N.Y. Times - 'vietoje išaugęs į tarptautinę instituciją, pasitenkina būti veidrodžiu dešimties kraštų parpinimams nesutikimams.'

Birželio 17 d. įvyko ir savivaldybių rinkimai Lenkijoje. Kaip žinome, komunistinio režimo kraštuose per rinkimus paprastai 99.9 % pritariama valdžiai, vistiek ką ji norėtų.

Kad Lenkijoje dabar pasisakyti tiek nuosimčių už valdžią - neįtikėtina net ir komunistams. Tiesa, čia nebuvo balsuojama už ar prieš centro valdžią, bet tik renkamos savivaldybės. Tačiau valdžia paskelbė, kad jei rinkimuose dalyvautų 50 % ji tai laikytų pasitikėjimo pareiškimu, o pogrindžio Solidarumo vadai skatino rinkimuose nedalyvauti. Lech Valesa net pareiškė, kad rinkimams pasisekus jis tai laikytų Solidarumo pralaimėjimu.

Dabar valdžia skelbia, kad iš 23,214 rinkiminių apylinkių tik 85-se nedalyvavo 50 % turinčių teisę balsuoti, todėl ten turės įvykti nauji rinkimai. Apsimai imant, iš 26 milijonų rinkėjų net 75 % balsavę. Varšuvoje tas procentas buvo 70, Dancige - 68 %, Krokuvoje ir Lodžėje - 63 %.

Vyriausybė tuos 'rezultatus' paskelbė pasitikėjimo ja pareiškimu. Girdi, net 38 % kunigų balsavę, penki vyskupai iš 86! Atseit, štai kas tikras režimo priešas!

Kai kas tikisi, kad vyriausybė, pasiskelbusi gavusi pasitikėjimą, dabar paskelbs amnestiją ir paleis 7 dar suimtus Solidarumo vadus bei 4 jų patarėjus. Iš viso šiuo metu Lenkijoje esą per 500 politinių kalinių. Kol kas apie amnestiją dar nieko nesigirdi. Jos dabar laukiama kitą mėnesį, minint dabartinės Lenkijos Liaudies Respublikos paskelbimo sukaktį.

Siame krašte (ir V. Europoje) kilęs susijaudinimas dėl JAV santykių su sovietais - prezidentui Reaganui pareiškus, kad jis sutinka bet kur susitikti su sovietų vadais ir kalbėtis - gerokai atslūgo. 'Reagano mostas' - rašė Newsweek - 'sustiprino jo rinkiminių metų kredencialus kaip taikos siekiančio ir padidino jam pasitikėjimą kongrese, palikdamas jo varžovus Kremliuje defenzyvoje ir išvestus iš balanso.' Reagano paskutinę spaudos konferenciją, apie kurią pranešėme pereinam Dirvos Nr., N.Y. Times'o James Reston laikė meistrišku viešosios diplomacijos pavyzdžiu. Pagyrimo sulaukė ir vienos iš iškilmės neperskaitymas (iš paruošto kalbos teksto) tos vietos, kur kalbama apie reikalingumą demokratinės tvarkos visame

■ Iš kitos pusės

Mane nustebino gegužės 26 d. LITERATŪROS IR MENO Nr. pasirodžiusi Kęstučio Bruzgelevičiaus Vytauto Sijos Geros romano Kanarelės kritiška recenzija. Ne dėl to, ką jis ten rašo, bet savo pavėlavimu. Juk Kanarelės buvo 1983 metais daugiausiai skaitoma knyga, o Kultūros Ministerijos ir Rašytojų Sąjungos organas apie ją atsiliepia tik po metų. Kapitalistiniame pasaulyje leidėjai ir kritikai stengiasi knygą pristatyti galimai anksčiau, o tarybinėje santvarkoje, atrodo, padedama susidaryti nuomonę apie knygą, kada ji jau baigiama užmiršti.

Atrodo, kad V. S. Gira, tą santvarką žinodamas, sugebėjo pirmiausiai ištraukti iš savo romano paskelbti TIESOJE, o jei taip, ji jau pasidarė 'košer' ir iš ideologinės pusės nekritikuotina. Nesunku suprasti, kodėl ji buvo prie širdies TIESOS redaktoriams. Kaip reikalauja 'generalinė linija', joje bandoma Ameriką pašiepti. Pavyzdžiui viena iš herojų kalba apie išeivius iš Lietuvos:

"... Ir koks pulkininkas, jei niekada neturėjo pulko! Į Ameriką atvyko jaunesniuolu leitenantu, dirbo banke — vaškavo ten grindis, o žvaigždutes ant nesamų antpečių jam segė kiti karininkai be kariuomenės. VISKAS ČIA MIRAŽAS."

O kaip čia bloga prabangiose ligoninėse:

"... kai po jaunos akušerės intervencijos buvau papuolusi į vieną Vilniaus ligoninių, mane bent barė rūstūs gydytojai, mano nuotaikom domėjosi simpatingos seselės, murmėdavo amžinai kuo nepatenkintos sanitarės, bet buvau žmogus tarp žmonių."

Kitas romano reikėjas priduria:

"... literatūriniais pratimais čia bando užsiimti kone visi buvę prezidentai ir pavieniai mafiozai, tik pirmieji įgyja didelius pinigus, o antrieji praranda galvas. (Ar tai pateisinimas, kodėl neturime nei vieno didesnio sovietų pareigūnų atsiminimų? — vm). Kai būsi Kaune, pavaikštinėk po šančius ir perduok nuo manęs linkėjimus kiekvienam akmeniui ir kiekvienam augesniui medžiui ... augalų atmintis, aišku, kitokia negu mūsų, bet medžių rievėsi sukaupia daugybės informacijos, ir gal ateities dendrologas skaitys iš tų rivių istoriją, kaip mes skaitome ją prezidentų ir mafiozų memuaruose; kur sukaupia daugiau teisybės, neprivalu tau aiškinti."

Gal tai papirko TIESOS redaktorius, pasisekimą eilinių skaitytojų tarpe, man rodos, paaiškina pati knygos scena. Amerika ir dabar lieka pažadėtoji žemė, nepaisant ko tie 'amerikonai' neprasimano. Jei ji ne rojus, tai bent prieangis į jį. Kaip kitaip gali galvoti žmonės patys gyveną, jei ne pragare, tai bent skaistykloje? (vm)

pasaulyje. Tos kalbos, sėdėdamas pirmoje eilėje, klausėsi sovietų ambasadorius Dobryninas. Vėliau prezidentas aiškino, kad tai praleidęs, nes kalba per ilgai užtrukusi.

Kaip Kongresas ir Senatas bendroje rezoliucijoje 296 prašė ir igaliojo, prezidentas birželio 14 d. savo proklamacijoje Nr. 5209 paskelbė BALTIJOS LAISVĖS DIENĄ.

Proklamacijoje skelbiama, kad prieš 40 metų sovietų armijos, sutardamos su naciais, pagrobė tris nepriklausomas Baltijos respublikas ir išžudė, kankino, ištremė tūkstančių baltų. Pareiškiamas pasigėrėjimas, kad baltai niekada neįtraukė savo kovos už nepri-

klausomybę ir teigiama, kad JAV niekada nepripažino ir nepripažins Baltijos valstybių įjungimo į Sovietiją.

Deja, tas gražus pareiškimas yra žinoms tik baltų išeivijos spaudos skaitytojams. Reikia tikėtis, kad bent Voice of America jo nenuitylėjo.

DIECAST TOOL ENGINEER SUPERVISOR

Must be responsible for repairing of dies, trim dies, design of new dies, and be able to discuss new tooling with customers. Competitive salary & complete benefit package. Forward resume with salary history to

GENERAL DIECASTING CO.

10750 CAPITAL
OAK PARK, MICH. 48237
ATT. MR. D. G. STRNAD
NO PHONE CALLS & NO HEAD HUNTER.

(23-29)

TAUPLYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony
Savings & Loan Association

1447 South 49th Court • Cicero Illinois 60650

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).
Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395

Cicero: (312) 656-6330

Willowbrook: (312) 789-0777

FSLC

JOSEPH F. GRIBAUSKAS
EXECUTIVE SECRETARY

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-5; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Sveikiname!

Kalendoriaus lapams už-
vertus jau tradicinę ketverių
metų spragą, Clevelandas pri-
ima VII-ją Tautinių Šokių
Sventę, kurioje matysime virš
dviejų tūkstančių šokėjų iš lai-
sovo pasaulio kraštų. Rikiuo-
sis generacijų atstovai savo
spalvingame apdare ir, lydi-
mi muzikos ir dainos aidų, ta-
rytum kalbėto kalbės odę savo
pavergtos tautos garbei.

Norime tikėti, kad užpildy-
tos žiūrovų vietos duos pride-
ramą foną spektakliniam pa-
sirodymui, kurio užtikrintai
seimei buvo skirtas vadovų ir
šokėjų ketverių metų darbas.

Norime tikėti, kad rinksi-
mės vedini vieno ir to paties
tikslu - išryškinti pavergto mū-
sų krašto tautinį meną, įrodyti
gyvastingumą išeivijoje ir
užtikrinti testinumą kovoje už
Lietuvos laisvę.

Norime tikėti, kad be jokių
asmeninių nuotaikų įtakos,
visi kaip vienas, atšvesime šią
nuostabią Sventę pilnumoje,
skatindami ypatingai jaunuosius
įsipareigoti tradicijai ir
darbo testinumui.

Norime tikėti, kad kiekvie-
nas mūsų išsinešime iš Sven-
tės naujai sustiprintą ryžtą
nepavargti, nepaliauti ieško-
jus naujų kelių siekyje laisvės
Tėvynei.

Norime tikėti, kad ir šokėjai
- užgesus šviesoms ir muzikos
bei dainos garsams nutilus -
širdyje girdės pavergtos tėvy-

nės laisvės šauksmą ir pareigos
balsą jai padėti.

Norime tikėti, kad Sventės
sekmė bus gyvu pavyzdžiu
bendram darbui, o pasitai-
kusios spragos - tik išryškins jo
svarbą ir reikalingumą.

Ir, sveikindami visus šios
iškilios Sventės dalyvius ir sve-
čius Clevelande, linkime joje
atsirinkti tik tai, kas kels en-
tuziazmą ir jungs visus vienan
kelin. (d)

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTEI ARTĖJANT

Tautiniai šokiai, lietuviškos
dainos tai mūsų liaudies
kūrybos lobynas, kuriuo ga-
lime ir patys pasididžiaugti,
ir kitoms tautoms parodyti.
Todėl ypatingas dėmesys turi
būti kreipiamas į Tautinių
šokių šventę, įvyksiančią Cleve-
lande liepos 1 d. Mūsų dėmesį čia
traukia suvažiuojantieji po-
ra tūkstančių šokių progra-
mos pildytojų, kur drauge
skambės ir lietuviškos dai-
nos bei kanklių muzikos me-
lodijos. Tai vis daugiausia
mūsų jaunimo pasireiški-
mai kurie mums visiems
ypatingai brangūs. Ameri-
kos Lietuvių Taryba, bran-
gindama mūsų tautinio me-
no apraiškas, džiaugiasi
šiuo didžios reikšmės užmo-

Europos gynimasis...

(Atkelta iš 1 psl.)

tiesa, parodo pačios Prancūzi-
jos nedalyvavimas NATO ka-
riniuose pasirengimuose, jos
noras išlaikyti savo suverenu-
mą net atominiuose ginkluose,
jos užsispyrimas - panašiai
kaip britų - laikyti savo atski-
rą atgrąsinimo jėgą 'Force de
frappe', kuri - panašiai kaip
amerikiečių 'deterrence' - tu-
rėtų išsaugoti taiką.

Kaip jau minėjome pereinam
Nr., prieš tą pažiūrą šiauriasi
ne tik pacifistai, kurie sutiktų
atsisakyti savo laisvės, kad tik
nelikti lavonais, bet ir kariai.
Mes jau minėjome vokiečių
generolo Krause nusistovėju-
sios pažiūros - kad sovietai tu-
rėtų pulti Vakarų Europą -
kritiką. Sovietai tam neturi
nei priežasties, nei pakanka-
mai jėgos.

Susipažinkim dabar su kito
kritiko, prancūzų generolo
Etienne Copel pažiūrom. Savo
knygoje 'Vaincre la Guerre
(Nugalėti karą) jis rašo, kad -

- atominiai ginklai atbaido
tik nuo puolimo tais ginklais;
- prieš gerai apsiginklavusį
konvencionaliniais ir chemi-
niais ginklais priešą galima
atsiginti tik neutroniniais ir
chemiškais ginklais;
- dabartiniai taktiniai
(mažo kalibro) atominiai gink-
lai yra per pavojingi, tuo tar-
pu neutroniniai, dėl jų veiklos
mažo radiuso, leidžia juos pa-
vartoti savo teritorijoje;

- Prancūzijos gynimosi pa-
jėgas reiktų pertvarkyti Svei-
carijos pavyzdžiu, atsisakant
nuo antrojo pasaulinio karo
palikimo.

Generolas įrodinėja, kad jei
rusai nepuls atominiais gink-
lais bijodami atsikėrimo, jie
gali prileisti, jog prancūzai
taip pat nepaleis savo atomi-
nės rakatos į Maskvą, nenorė-
dami kad sovietai to paties ne-
padarytų su Paryžium. Taip

jumi, pritaria Lietuvių
Bendruomenės pastangoms
Septintąją šokių šventę or-
ganizuojant ir skatina visus
gausiai dalyvauti.

Dr. Kazys Šidlauskas
ALT pirmininkas

susiklosčius, jie galėtų panau-
doti savo konvencionalinius
ginklus, jei turėtų jų persva-
rą. Iki šiol jie to nedaro, nes
nemato tikslo, bet kariai turi
ruošti tokiai galimybei. Ge-
nerolo nuomone, sovietai ruo-
šiasi cheminiam karui, kuris
padėtų jiems laimėti, abiem
pusėm susilaikant nuo atomi-
nių ginklų panaudojimo. Tie-
sa, Hitleris susilaikė nuo tokių
ginklų (dujų) panaudojimo,
bet tik todėl, kad anglai su
prancūzais jų turėjo daugiau.
Šiuo metu vokiečiai jų turi ne-
daug, o amerikiečiai dar ma-
žiau. Šia proga įdomu prisi-
minti, kad JAV kongresas at-
metė Reagano pasiūlymą pa-
didinti savo nuodingų dujų
atsargas. Lygiai taip pat,
kaip visuomeninis pasipiktini-
mas sulaukė nuo neutrono bom-
bų gamybos.

Iš tikro, kaip teigia Copel,
neutrono bombos visai be rei-
kalo kritikuojamos dėl to, kad
jos savo sprogimu sunaikina
gyvybes, bet ne medžiagas.
Žinia, būtų mieliau jei neutro-
ninė bomba sunaikintų prie-
šo tanką, bet ne jame esančius
žmones. Tačiau tankui, o
ypač jų masėms, sunaikinti
reikia labai didelės jėgos, kuri
sunaikintų ne tik juos, bet ir
visą aplinką. Tuo tarpu
neutroninė bomba apsaugo
draugiškus civilius, bet sunai-
kina priešą kareivius. Pagra-
sinti rusams, kad - jeigu jų tan-
kai peržengs mano sieną - aš
paleisiu atominę raketa į
Maskvą, gali jų nesulaikyti.
Jie tačiau apsigalvotų, jei
prieš jų tankus būtų pavarto-
tos neutroninės bombos pačio-
je Prancūzijos teritorijoje.

Generolas taip pat svarsto
klausimą, kokios rūšies kariuo-
menę Prancūzija turėtų turėti.
Prieš II pas. karą ji turėjo tu-
rėti puolamąją, nes turėjo są-
jungos sutartis su Čekoslovakija
ir Lenkija. Nūdien niekas
negalvoja pulti sovietus, kad
padėti čekams, slovakams ar
lenkams. Todėl Prancūzijai
yra reikalinga tik gynimosi ka-
riuomenė, panašiai kaip Svei-
carijos, kur ruošiamasi ginti
daugiau ar mažiau savo gy-
venvietes. Pavartojimas vidu-
tinės distancijos atominių gink-
lų prieš besitelkiančią satelitų
kraštuose sovietų armiją, ne-
galėtų apsieiti be savo pačių
draugų sunaikinimo!

Kaip ten būtų, Europos gy-
nimasis reikalauja naujų idėjų
kaip geriausiai pavartoti jau
esamus ginklus. Tam tikslui į
viešumą išėjo abu mūsų minė-
ti generolai.

DIRVOS RĖMĖJAI

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai paremti aukojo:

J. Smulkaitis, Gulfport ..	3.00
J. Žostautas,	
Redington Beach	5.00
J. Bajorinienė, Waterbury	8.00
I. Meilė, Chicago	8.00
M. Jasėnas, Deposit	10.00
B. Garlauskas, Euclid	3.00
D. Liepas,	
Michiana Shores	15.00
Br. Valiukėnas, Rearborn	3.00
A. Mičiulis,	
Richmond Hill	50.00
J. Juška, Chicago	8.00
L. Juškėnas, Chicago	3.00
J. Andrašūnas, Chicago ..	8.00

PRO ŽIŪRONĄ

SU PASIDIDŽIAVIMU
sveikinami laisvojo pasau-
lio lietuvių VII Tautinių
Šokių Sventės dalyviai, be-
sirenką Clevelande š.m.
VI.30-VII.1 dienomis!
Tiek šokėjai, tiek jų vad-
vai, tiek kiekvienas svečias
ir lietuvis žiūrovų eilėse.

Nepalūžtančios vilties ir
tikėjimo laisve Lietuvai jė-
ga atlaikė ilgą išeivijos me-
tų grąsą ir viliones. Ne-
žiūrint pesimistinių prie-
laidų jog dingsime geres-
nio gyvenimo pagundų ka-
tile, jau septintą kartą -
kas keturi metai - estrado-
je pasirodys nesumažėjusi,
tūkstantinė grupė mūsų
šokėjų!

Ir jau ne viena, ir ne dvi
generacijos! Matysime vy-
resniuosius, širdyje dar te-
begirdinčius laisvos Lietu-
vos balsą. Matysime tuos,
kurie subrendo aiškiai
dvilypėje aplinkoje. Ma-
tysime taip pat ir pačius
jauniausius, kuriems meilė
Lietuvai skiepija Jos nepa-
žinę ...

Tai yra bežodis atsakas
mūsų priešams, įrodymas -
kad išeivijoje tautos vaikai
yra gyvi ir tėvynės meilę
nemari.

Kiekviena pastangų va-
landa skirta šventės pasi-
ruošimui, kiekvienas as-
muo įtrauktas į bendrą
darbą, kiekviena apraiška
jos pagarsinimui yra lyg
tos nesutraukomos vora-
tinklio gijos, leidžiančios
linguoti pavėjui, bet visa-
da išlaikančios savo pozi-
cijas. Ir kuo daugiau turė-
sime tų gijų, tuo labiau už-
tikrintos bus mūsų pastan-
gos išlaikyti lietuviybę pri-
augančiose kartose, nepa-
ilstamai siekiant laisvės sa-
vo kraštui.

Linkime, kad mūsų šo-
kėjai-ambasadoriai būtų
nemažiau efektingi ir už-
gesus estrado šviesoms.
Kad muzika ir judesiu iš-
reikštas tautinis menas,
dabartinis pasididžiavi-
mas, virstų giliu supratimu
tautos tragedijos ir ryž-
tu kovai už jos laisvę. Kad
dirbtume visi kartu, užpil-
dydami spragas ir saugo-
dami viens kitą!

Laisvojo pasaulio lietu-
vių VII Tautinių Šokių
Sventė tebūnie efektinga
demonstracija koordinuoto
darbo rezultatų ir užsian-
gažavimas išlaikyti neges-
tantį fakelą laisvės Lietu-
vai. Ego

Martyno Jankaus šaulių	
kupa Brocktone	25.00
B. Narbutas, Toronto ..	10.40
J. Repečka, Toronto	0.43

Visiems aukotojams nuo-
širdžiai dėkojame.

Ohio gubernatorius Richard F. Celeste priėmė VII Lietuvių tautinių šokių komiteto na-
rius ir įteikė proklamaciją. Nuotraukoje iš kairės: R. Baker, I. Bublienė, O. Jokūbaitienė, gub.
R. Celeste, pirm. dr. A. Butkus ir A. Mackevičius. V. Bacevičiaus nuotr.

ŽVILGSNIS Į ATEITĮ (4) Jonas Rimkūnas

Gal neigiamas reiškinyse visoje mūsų išeivijos istorijoje, kad nei mes patys, nei mūsų vaikai nesijungėme į čia jau esančias lietuviškas organizacijas, tuo jas daugiau sulietuvindami, atgaivindami, o vėliau perimdami ir jų vadovybes ir fondus. Nestojo pas mus ir senieji emigrantai ar jų vaikai.

Ir taip nuėjome nuo plataus, jau mums paruošto, kelio į mažesnius kelelius, kuriais bandomė vėl ateiti į vieną platųjį vieškelį, bet tas jau nebevyksta. Mūsų didieji politiniai veiksniai vegetuoja negaudami jauniesnio gyvybinio kraujo, o mūsų vidurinioji karta, apkaltingas senuosius veiksnius neaktyvumu ir pasenusiais metodais, kuria naujas paraleles institucijas. Koks gi būtų siūlymas ateičiai? Manau, kad, sąžiningai susitarus "didiesiems veiksniams", turėtų vykti ir nuoširdus bendradarbiavimas tarp jaunųjų ir senųjų: jauniems siūlant savo jaunąsias jėgas ir išsilavinimą, seniesiems perteikiant savo amžiaus patirtį organizaciniuose, lietuviškos politikos ir platesnio tarptautinio akiračio klausimuose. Senieji jau artėja prie Anapilio slenksčio, pasirengę visas pareigas perleisti jums — jaunieji.

Pasimokykite iš jų, pasisavinkite, ką rasite vertinogo, be pykčio ir pagiežos.

Seniesiems laurų jau nebereikia, užsidėkite patys, tik kaip kad patys dažnai pasakote "At the right time and in the right place".

C. Pro Domo Sua

Mūsų organizacija — Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga — veikia ir bujoja visos organizuotos išeivijos sąraangoje. Pagrindiniai dėsni ir jai tie patys. Mūsų užnugaris? Lietuvoje į Sąjungą ateidavo jauni žmonės iš skautų, šaulių, sportininkų, akademikų, valdžios įstaigų darbuotojų ir iš Jaunosios Lietuvos Sąjungos. Nei Jaunosios Lietuvos Sąjungos, nei buvusios Lietuvos valstybės tarnautojų čia neturime, bet skautų, šaulių, akademikų, su savuoju kūdikiu, gražiai veikiančia Neo-Lithuania korporacija turime. Gal tų "syvų" kai kuriam laikui ir užteks. Rimtesnis klausimas ar mūsų ideologija ras pritarimą bėkintančių būsimų generacijų filosofijoje? Štai jau ir dabar viename mūsų naujosios inteligentijos mėnraštyje (AKIRACIAI Nr. 2, 1984 m.) apie Tautinę Sąjungą rašoma, kaip apie "niekam neįdomia organizaciją"?..).

ALT S-ga, lietuviškos išeivijos politikos ir bendruomeninių kivių arenoje bando, manyčiau, eiti vidurio keliu. Kaip žinome Sąjunga tiesioginiai dalyvau-

ja ALTe, netiesioginiai VLIKe. Jos nariai Lietuvių Bendruomenių atžvilgiu yra įvairiai pasiskirstę. Kaip prisimename, JAV LB išikūrus, tautinių pažiūrų žmonės joje dalyvavo gausiai, nuoširdžiai ir darbingai. Dėl nesklaidumo Bendruomenėms išsiskyrus, galėtume tik palinkėti surasti bendrą kelią. Laimingu sutapimu, gali būti šie metai labai dėkingi, nes vyriausieji abiejų Bendruomenių pareigūnai J.A. V-se yra aukšto akademinio išsilavinimo tautininkai.

Savo pasisakymuose Dirvėje dažnai minėdavau mūsų išeivijos politikos "kietąją" ir "minkštąją" liniją. "Kietoji" linija, manyčiau, reikalauja agresyvios politikos Sov. Sąjungos atžvilgiu, "minkštoji" — nežinomos ateities ir, jau nebeįgaunamos, Sov. Sąjungos užmačių perspektyvoje, bando gal kiek ir diplomatijos. Čia ir sustokime į konkretumus nepereidami. Tautinė Sąjunga galėtų čia pasiimti arbitro vaidmenį, bandant surasti "aukso vidurį", arba tokią politiką, kuri būtų priimtina abiems linijoms. Pagrindinis gi tikslas būtų: PADĖTI KRAŠTE LIKUSIAI TAUTAI IŠSILAIKYTI FIZIŠKAI, nežiūrint galimų, ir kartais neišvengiamų, politinių ideologinių nukrypimų nuo heroiško patriotizmo. Maža nauda būtų, manau, kada nors atgauti savo tėvų žemę ieškant jos gyventojų ar jų palikuonių kapinyuose, Sibiro taigose ar Volgos pakrantėse.

Būdami gi nuoširdūs ir nesavanaudiški tautininkai, savo jaunajai kartai, susibūrusiai ar skautų ar šaulių, ar sportininkų, ar Lietuvių Bendruomenių gretose, skiepinkime pavergtos tėvynės meilę, kuri, anot šv. Augustino, turėtų būti dar didesnė negu meilė savo tėvams, raginkime branginti tėvų papročius, tradicijas ir kalbą, kuri, anot Varnių kanauninko Mykalojaus Daukšos, gali būti pasmerkta tik tamsios ir niėkingos tautos, aiškinkime jiems, kad, anot dr. J. Girmiaus, "galima prarasti valstybę ir ją vėl atgauti, bet mirusios tautos jau niekas nebepriekels: jei mirs tauta — mirs visam laikui" (Dr. J. G. Tauta ir tautinė ištikimybė).

Ramiai ilsisi jaunas gyvybės tėvynei paaukoję mūsų partizanai, "amžiną ramybę" suteik, Viešpatie, tūkstančiams nekaltai nužudytų, lenkiame galvas prieš tuos, kurie kenčia "plačiosios tėvynės" kalėjimuose ir priverčiamų darbų stovyklose už tai, kad išdrišo pasakyti teisybę ir pasi-

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

BIRŽELIO TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Birželio trėmimų minėjimas buvo atliktas birželio 17 d. Dievo Apvaizdos parapijoje. Pradėtas 10:30 val. mišiomis, kurios buvo aukojamos už išvežtuosius. Minėjimas-akademija praveda Kultūros centre. Pradėta vėliavų, Amerikos, Estijos, Latvijos, ir Lietuvos įnešimu, kuriam vadovavo "Švyturio" jūrų šaulių kuopos vicepirmininkas Juozas Kinčius. Invokaciją sukalbėjo kun. Valteris Liven-tals. Amerikos himną giedojo Aino Tero, akompanavo Arvi Sinka.

Atidaromąjį žodį tarė estas Roimond Tralla. Svečius pristatė adv. Algirdas Ambrosė.

Pagrindinę kalbą pasakė Michigan Universiteto prof. dr. Andrew Ehrenkreutz. Kalbėjo apie Estijos, Latvijos ir Lietuvos tragediją ir kaip atrodo tų tautų pergyvenimai.

Roimond Tralla padėkojo ir įteikė dovanų knygą. Po paskaitos sopranas Aina Tera, akompanuojant Arvi Sinka, padainavo dvi dainėles.

Perskaitytos minėjimui gautos 4 proklamacijos: JAV prezidento, Michigano gubernatoriaus, Southfieldo ir Detroito miestų merų. Gauta ir laiškų. Michigano senatoriaus Carl Levin laiską perskaitė jo sekretorė. Vėl tęsiama meninė dalis: smuikininkė Lara Sipols atliko "Reverie", smuikininkas Timotejs Sipols "Adagio" ir po to abu kartu — J. S. Bach. Vėl išėjo Aino Tera ir padainavo "Kodunomm" ir "Minu Altar".

Adv. Algis Ambrose perskaitė paruoštą rezoliuciją, kuri visų buvo priimta. Rezoliucija pasiūsta JAV prezidentui, senatoriams, kongresmanams ir kitiems pareigūnams.

Užbaigiamąjį žodį tarė Sigurds Rudzitis. Sugiedoti visų trijų tautų himnai ir jais buvo užbaigtas minėjimas. Minėjime dalyvavo apie 200 žmonių.

A. A. WILLIAM GILBERT

Birželio 9 d. senelių priežiūros namuose mirė William Gilbert sulaukęs 94 metus. Velionis iki pensijos dirbo 40 metų Forde. Rėmė šv. Antano parapijos bažnyčios statybą ir Lietuvių

priešinti smurtui, o mes, palankaus likimo atblokti į Vakarus ir mūsų ateities kartos ryžkimės, gretas suglaudę ir atmetę bet kokius bereikšmius tarpusavio nesutarimus, teikti visokeriopą pagalbą mūsų pavergtos tėvynės išlaisvinimo bylai.

namų išgyjimą. Priklausė Dariaus-Girėno ir Lietuvių klubui.

Nuliūdime liko: žmona Bronė, sūnus Vincas su žmona Marija, sesuo Emilija Benoraitienė su šeima Lietuvoje, kiti giminės, draugai ir pažįstami.

ARTIMIEJI RENGINIAI

Dainavos metinė šventė liepos 22 d. Amerikos Lietuvių Radijo Klubo "Lietuvių Balsas" gegužinė Dievo Apvaizdos parapijos kieme liepos 29 d. šv. Antano parapijos gegužinė po stogu spalio 28 d.

PAVERGTŲ TAUTŲ FESTIVALIS

Pavergtų Tautų festivalis Hart Plaza prie Detroito upės įvyks liepos 13, 14 ir 15 d. Lietuviai turės vieną maisto kioską.

★
Važiuojančius į VII-ją šokių šventę liepos 1 d. autobusai paims nuo Dievo Apvaizdos bažnyčios 9 val. ir nuo šv. Antano parapijos bažnyčios 9:30. Būkite vietoje, autobusai nelauks.

OWNER OPERATORS

The fastest growing trucking company in Charleston, S. C. and Savannah, GA, needs Owner Operators. Pays \$72 loaded/\$64 empty mile. Fuel advances. Good company benefits. Requirements: Tandem sleeper tractor. Driver must meet DOT requirements. Call:

**TAYLOR-MAID
TRANSPORTATION**
Charleston, S. C.
803-747-0559

Savannah, Ga.
GA — 1-800-282-3134
or 912-966-2086

(19-28)

TOOL DESIGN DRAFTSMAN

MUST BE ABLE TO READ AIR-CRAFT BLUEPRINTS, TRANSCRIBE PRINTS, MECHANICAL DRAFTING ABILITY FOR TOOL DESIGN OF JIGS & FIXTURE.

ANADITE

711 W. HURST BLVD.
HURST, TEXAS 76053
817-282-9171

(23-25)

COMPANION

FOR ARTHRITIS WOMAN PART TIME. STARTING 1ST WEEK IN JULY. CALL EVENINGS —

215-887-0535

(24-28)

OPPORTUNITY FOR REGISTERED PHYSICAL THERAPIST

Expanding Physical Therapy Department has openings for full-time and part-time staff therapist positions. Must be eligible for Michigan licensure. In-patient services in hospital and extended care facility as well as out-patient services. Excellent benefit and salary program. Contact: T. L. Stegeman, RPT, Isabella County Medical Care Facility, 1222 North Dr., Mt. Pleasant, MI. 48858. (517) 772-2957.

(23-25)

SPALVŲ DERINTOJAS

Carlstadt Co. ieško prityrusio spalvų derintojo odos darbuose. Tel. (201) 945-7300.

(24-25)

ODININKAS

Carlstadt odos co. reikalingas asmuo, turįs patyrimo odos darbuose. Skambinti (201) 945-7300.

(24-25)

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

iš BOSTONO ir NEW YORKO

LIEPOS 9 — \$1618.00	RUGSĖJO 5 — \$1361.00
LIEPOS 18 — \$1361.00	RUGSĖJO 17 — \$1127.00
RUGPIŪČIO 1 — \$1361.00	RUGSĖJO 26 — \$1142.00
RUGPIŪČIO 13 — \$1528.00	SPALIO 3 — \$1268.00

Gruodžio 26 — \$1247.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite 1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127
Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms — sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT # TA 0324

KŪRYBA IR MOKSLAS

Stasio Ylos ČIURLIONIS

Balys Gražulis

Ką tik iš spaudos išėjo kun. Stasio Ylos knyga, pavadinta M.K. Čiurlionis: Kūrėjas ir Žmogus. Apie ją leidėjų vardu Petras Aleksa sako: 'Su šia paskutiniąja savo knyga autorius (kun.) Stasys Yla nebaigia savo kūrybinio gyvenimo, bet kartu su Čiurlioniu eina procesijos priekyje', perduodamas ateinančioms kartoms kūrėjo dvasią, rodydamas nepaprastą jojo meninę jėgą ir su tuo susijusį žmogiškumą, būdingą daugeliui kūrėjų'.

Tai jau pomirtinė St. Ylos knyga. Autorius mirė pernai kovo mėn. 24 d., nespėjęs šios knygos galutinai spaudai paruošti. Ir ji išėjo jau tik autoriaus mirties metinėse.

Dvi, man svarbios, aplinkybės skatina mane šią knygą pristatyti Dirvos skaitytojams. Pirmą yra ta, kad Čiurlionis ir aš gimėme (39 metų skirtume) toje pačioje Varėnoje. Dargi net artimoje kaimynystėje. Gražulių sodyba tėra gerų varsnų atstume nuo Varėnos parapijos bažnyčios, kurioje 1874-5 m. vargonininkavo mūsų genijaus tėvas Konstantinas Čiurlionis. Prieš pirmą pasaulinį karą apie bažnyčią grupavosi eilė gyvenamųjų namų ir gal viename iš jų gimė vargonininko šeimoje primagimis sūnus Mikalojus Konstantinas, būsimasis muzikas ir dailininkas. Galėjo gimti ir kuriame atokiasniame name. Per karą bažnyčia ir aplinkiniai pastatai sudegė, todėl Čiurlionio gimtojo namo atsekti nebuvo galima.

Man augant, apie Čiurlionį varėniškiai nekalbėjo. Gal net nežinojo, kad jų tarpe mūsų didysis dailininkas gimė, ar

kad toks iš viso buvo. Nežinojau ir aš. O kai sužinojęs pradėjau klausinėti žmones, jau neradau atsimenančių Čiurlionio tėvą vargonininką. Sakė, kad galėjo gyventi viename iš sudegusių namų, o greičiausia, gal šalia Gražulių sodybos esančiame name, vadinamame 'vargonininko name'. Tame didokame name būktai visi vargonininkai gyvenę. Man augant, jame gyveno buvusio vargonininko Krivo našlė. Po antro karo tą seną, apleistą namą nupirko mano brolis, iš pusės su kitu žmogumi, ir pasitaisė jame tebegyvena. Aš pats gerokai abejoju. Man tas namas neatrodė toks senas. Vistiek, akmenį iš mūsų kiemo metęs, galėjai i Čiurlionio gimtinę pataikyti. Ir ta aplinkybė mane maloniai nuteikia.

Antra aplinkybė yra ta: šią knygą parašė mano senas pažįstamas, su kuriuo mane riša vienas neeilinis įvykis. Vokiečių okupacijos metu, dirbant Kauno radiofono literatūros skyriuje, man prireikė paskaitos vėlinių proga. Kaip kas metai, kreipiausi į kanauninką Povilą Dogelį. Tačiau šį kartą kanauninkas pradėjo spyriuotis, girdi, jau jam gana. Tegū jaunesni skaityt. Jis viena net rekomenduoti gali. Sako: 'Už mane gudresnis ir iškalbingesnis'. Ir davė kun. Ylos telefono numerį. Kun. Yla mielai sutiko parašyti. Paklaustas ar norėtų skaityti, atsakė taip. Tačiau bekalbant paaiškėjo, kad jis dar nėra per radiją kalbėjęs. Tada paprašiau jį, kad parašęs pats man tekstą atneštų, nes norėjau jį su radiofonu ir skaitymo technika supažindinti.

Po kurio laiko, vieną purviną rudens dieną, i redakciją atėjo jaunas vyrukas. Matėsi, kad dviračiu purvinomis gatvėmis per lietuvių važiavo. Kelnių klešnės apačioje susegtos, purvinos, net nublukę liutpaltis aptaškytas. Ant galvos sulyta kepusė - 'kepke' žemai ant kaktos nuleista. Apie kun. Ylą buvau girdėjęs, bet jo niekad nemačiau, todėl kai tada prisistatė - aš gerokai nustebau. Buvo amžiumi už mane vyresnis, o atrodė kaip paauglys. Atsimenu, paskaitą buvo pavadinęs 'Sviesa iš kapų'. Tai buvo puiki religiniai patriotinė paskaita. Jos autorius ir perskaitė ją pasigėrėtinai. Jo malonaus tembro balsas per radiją žaviai skambėjo. Keletai mėnesių praėjus, kun. Yla buvo gestapo areštuotas ir su kitais suimtais lietuviams uždarytas koncentracijos lageryje.

Tų pačių metų rudenį man paskambino prof. Juozas Brazaitis ir paprašė paslaugos - kun. Ylos paskaitą vėlinių proga pakartoti per radiją. Atsikalbinėjau, kad pavojinga, kad cenzūra nepraleis. 'Pamėgink', sako, 'gal cenzorius

nepastebės. Tik pamanyk, koki dvasinį pastiprinimą kun. Yla ir kiti suimtieji gautų! O jie sužinos. Mes rasime būdą jiems pranešti. Ir čia, kraštui juos tuo primintumėm. Pamėgink'. Sutikau. Kai dabar pagalvoju, tai jokių būdų to nedaryčiau. Dėl abejotinos reikšmės veiksmo galėjau pats atsidurti kacete. Pagalvoju, kad bus lyg tam tikras protestas, rezistencinis veiksmas. Pagaliau, ar nežinojome, kad 'vokiečiai po pietų durnas!'... Daviau mašininkei perrašyti ir kaip naują patiekiau cenzoriui. 'O, religinis' - sumurmėjo cenzorius ir pasirašė. Pasamdžiau dramos teatro aktorių skaityti ir paleidau.

Po poros dienų šaukia mane radiofono viršininkas dr. May pas save į kabinetą. 'Pasakyk man, kodėl reicho priešai radiofone bendradarbiauja?' - piktai klausia man įėjus. Aš vaidinu nustebusį: 'Kokie priešai?'. 'Va kokie' - pastumia man paskaitos lakštus per stalą. 'Ponas Yla už priešvalstybinę veiklą areštuotas, kalėjime sėdi, o tu jo raštus leidi čia skaityti!' 'Areštuotas? Pirmą kartą girdžiu!' - atsakau. 'Tai ar nežinojai?' - klausia. 'Kaip galiu žinoti? Juk geštapas suimtųjų sąrašų spaudoje neskelbia!' 'Ja, ja' - sumurmėjo. Patarė man ateityje būti akylesniam ir tuo viskas pasibaigė.

Dėl tos paslaugos tarp manęs ir prof. Brazaičio užsimezgė lyg ir bičiulystė, o Vokietijoje - ir su iš kaceto išsilaisvinsiu kun. Yla. Tai kaip dabar galėčiau apie šią knygą nekalbėti!

Knyga didelė - 468 didoko formato puslapiai. Geras popieris. Gražiai apipavidalinta. ant kietų viršelių pirmosios pusės aplanko Čiurlionio portretas, o viduje dar 128 paveiksliams ir fotografijoms iliustruota. Čiurlionio šeimos, jo draugų, profesorių fotografijos ir jo, tekste minimi, tapyti paveiksliai. Gaila, kad paveiksliai nespaltuoti. Suprantama, spalvotos reprodukcijos knygos kainą būtų pakėlę iki neįperkimo.

Pirmieji penki knygos skyriai, viso 285 psl., skirti Čiurlionio biografijai ir kūrybiniam procesui aprašyti. Juk iki šiol Čiurlionio pilnesnės biografijos dar neturėjome. Lygiai ir jo kūrybinis procesas nebuvo ryškiau nušviestas. Vis dar trūko medžiagos, nebuvo surinkti jo, ir jam rašyti, laiškai. Tik jo žmonai Sofijai Kymantaitei-Čiurlionienei mirus, buvo rastas pundaš laišku, kuriuos duktė Danutė leido paskelbti. Todėl tik dabar ir buvo galima Čiurlionio gyvenimą vispusiškai aprašyti. Yla rašo: 'Kūrybinis išsiskyrimas - po jo mirties - sukėlė patetišką bangą ir prasiėjo "Kūryba" apie patį Čiurlionį - aukštu tonu, aukš-

tom frazėm, įvairiom prielaidom. Realus Čiurlionis, kai sklaidai jo laiškus ir artimųjų atsiminimus, atrodo paprastesnis. Tame paprastume stebina asmenybės integralu-

mas, kūrybinis veržlumas, heroiška grumtis su gyvenimo kliūtimis ir optimistinis lyrinis nusiteikimas'. Šioje knygoje randame Čiurlionį tokį arti-

(Nukelta i 6 psl.)

Šis bei tas

Skirpstas

Tėv. Žiburiai nr. 23 rašo St. Varanka (Karo nusikaltėlių paieškos) apie adv. P. Žumbakio paskaitą Toronte. P. Žumbakis vpačiai tiria OSI neteislingai apkaltintų lietuvių bylas ir stengiasi juos gelbėti. OSI naudojasi Maskvos KGB pateiktais klas-totais dokumentais ir inkriminuoja pabėgėlius nuo bolševikų teroro. Tačiau P. Žumbakis atvėrė ir mūsų pačių kaltes:

"Pokario ateivija gyveno nerealiom svajonėm. Ji nerinko dokumentacijos apie lietuvių tautai darytas skriaudas bei nusikaltinimus. Tuo tarpu lietuvių priešai rinko kaltinamąją medžiagą būsimoms hyloms. Mūsų veiksniai bei organizacijos i tai nekreipė dėmesio ir kovojo tarp savęs. Tai lengva. Daug sunkiau kovoti su didesniu bei galingesniu priešu — čia reikia drąsos ir nervų. Dažnai klausiamė, kur mūsų veiksniai, kodėl jie toje srityje nieko nedaro? Kodėl nesiima iniciatyvos paruošti mokslinį veikalą, atskleidžiantį tikrą padėtį? Jaudinamės girdėdami kaltinimus lietuvių tautai, bet atsakingieji mūsų pareigūnai tyli... Jau keletas kongreso atsivų, kaip Don Ritter, pradeda kelti šį reikalą viešumai. JAV spaudoj dažnėja balsai prieš OSI veiklą..."

• Iš tiesų, kodėl mes tylinė (išskyrus šnekas tarpusavy)? Sudarytas komitetas lėšomis padėti, bet pirmiau reikėjo komiteto svarbesniam uždaviniui, būtent: visuotiniu mastu surinkti visą galimą medžiagą ir viešumai atskleisti tikrus faktus. Sulasinėti aliai žimutę apie tą laikotarpį Lietuvoje — su datom, vietovėm ir vardais (ne kaip ikišiol prabėgom šen ten grybštelti ir kalbėti dažniau bendrybėm). Argi miegosim laukdami, kad JAV kongresmanai ir svetima spauda atkovotų mum tiesą ir mus gelbėtų? Bet ir jie, net norėdami, to nepajęgtų, kol nesuteiksim aiškiai sutelktą ir sutvarkytą, išsamią medžiagą. Taip, mes šiaisiais užimti puikiom šventėm ir puotom, sukakčių minėjimais, tūkstantinėm dovanom, tarpusavio kovom ir apsigyrimais kultūrine veikla. "Tai lengva", pastebi P. Ž. O i tautos skaudulius užsimerkiam.

Išleptom, tingim imtis sunkių, nemalonių darbų. Vien žodžiais plakamės ir dejuojam, dar atliekamą dolerį primetam. Bet šį kartą to ne gana. Būtina ryžtis atlikti pareigą. Dar yra žmonių, atmenančių karo dienas, patys šį tą matę ir girdę, įsidėmę, net nukentėję — kodėl niekas jų žinių nesurinko ir nesutelkė i rimtą leidinį? Ogi Maskva netingi, uoliai renka ir savaip padažo faktus, pagamina begales "įrodymų" savo naudai. Argi istorijai norime palikti tik KGB išgalvotas neteisības apie mus? Toks apsileidimas — amžina nuodėmė sąžinei. Kodėl svarbius tiesos liudijimus leidžiam nueiti i kapų užnarštį?

• P. Žumbakis nenurodė tiksliau: kuris veiksnys ar organizacija čia atsakinga? Pasvarstykime. Anuos įvykius nuo mūsų jau skiria 40 metų su viršum. Tai praeitis. O istorija yra kultūros apraiškų sritis, tad įeina i LB pareigas. Vlikui ir ALtui priklauso dabarties politika, ir jiems prievolė OSI bylų neignoruoti. Bet kol LB kultūros bei visuomenės sektoriai nepateikia išsamių ir sutvarkytų žinių (kol neparuos rimto veikalo apie tai, anot P. Ž.) — visos pastangos liks beviltiškos. Vien bergždi dejavimai ir — pralaimėjimai...

Gana bendrybėm ginčus vesti, o atvirai pažvelkim i sunkią tikrovę. Čia nebe švenčių baliai arba skambių prakalbų optimizmai, o ant svarstyklių dedamas tautos vardas ir garbė! Ir didžios skriaudos mūsų žmonėms. Todėl nedelstina užduotis: telkti atsparą prieš neteisingsus kaltinimus, kad atskleistume tiesą ir ja pasaulio viešumoj apgintume...

• Ne vien tom bylom reikia tikslų žinių, bet ir savai visuomenei. "Išbriskim iš nerealų svajonių", sakė P. Žumbakis. Juk žydų balsai kaltina visą tautą. Todėl mum visiem žinotina, kur, kas ir kada gelbėjo žydus? Kurios išgelbėjo (vardai)? Kurie lietuviai dėl to nukentėjo? Kurie žuvo dėl to nuo vokiečių? Kurie karo laiku padėjo vokiečiam žudyti? Kurie jų patys ejo ir kurie tik mirtinai priversti?

Ir nebetampykim tų faktų spaudoj vien bendrybėm ar emociiniu jauduliu — taip kuriasi tik demagogiški kivirčiai bei šmeižtai, pvz. minint skaičiais tūkstančius "žudikų", rė vieno neįvardijant: arba kaltinant visą tautą "bendra atsakomybe", kaip daro dr. Šereika ir panašūs fantastai. Čia šalto proto ir faktų reikalas. Rašykim ir kalbėkim tik tikrus dalykus: kas, ką ir kur? O LB šį momentą teskiria jėgas ir lėšas pirmiausia šiam tikslui, kad nereiktų adv. P. Žumbakiui pačiam vienam graižytis žinių tiesai apginti (ir nusivilti sava bendruomene). Visi kiti reikalai tuo tarpu nublunka, mažareikšmiai. Lauksim komiteto šiem uždaviniams atlikti.

NAUJOS KNYGOS

• Alė Rūta. **PIRMIEJI SVETUR**. Išstumtųjų dalia. Draugo premijuotas romanas. Viršelis ir aplankas Rasos Arbaitės. 378 psl. kaina 12 dol. Išleido Lietuviškos knygos klubas. Spaudė Draugo spaustuvė Chicagoje.

• Vytė Nemunėlis. **MAŽŪJŲ DIENOS**. Vaikų poezijos rinktinė. Knygą meniškai apipavidalino Paulius Jurkus. 208 psl. Išleido Los Angeles ateitininkai sendraugiai. Spaudė Pranciškonų spaustuvė Brooklyne.

Stasio Ylos ČIURLIONIS...

(Atkelta iš 5 ps1.)

mą, suprantamą, ne tą kuri iki šiol pažinom - mistišką milžiną.

Pats Yla apie Čiurlionį kalba nedaug. Leidžia kalbėti per savo laiškus pačiam Čiurlioniui, jo broliams, seserims, draugams, mokytojams, bendradarbiams ir jo talento gerbėjams. Iš tų laiškų ir atsiminimų pažįstame tikrąjį Čiurlionį. Matome, kaip jis gyveno, kuo siejojosi, kaip degė kūrybine liepsna. Yla laiškų ir atsiminimų ištraukas tik sujungia tinkamais įtarpais. Rašo taip kaip kalbėjo: švelniai, jaukiai, suprantamai, nerodydamas savo išminties. Rašo ne daug tekomentuodamas, lyriškai, laiškų ir atsiminimų jautriam tonui pritardamas, o sentimentalumo išvengia. Todėl visa knyga išejo lygi, lyg išgalvota pasaka. Skaitosi lengvai, pririša. Taip ir galvoji, kad gal tik Stasys Yla ir galėjo ją parašyti. Pats neeilinis rašytojas, poetas, publicistas, kruopštus medžiagos rinkėjas, daugelio knygų autorius. Svarbiausia - sąžiningas žmogus.

Kiti jo trys skyriai skirti Čiurlionio kūrybinio palikimo poveikiui aptarti. Jo-yietą pasaulio didžiųjų tapytojų tarpe surasti ir iškilusiam ginčui dėl abstrakto nušviesti. Ir čia Yla savo nuomonės nekiša, leidžia kalbėti specialistams, cituodamas žymiųjų meno kritikų ir rašytojų pasisakymus. Tik skyriuje, Kūrėjų Visumos Beieškant' jis ir pats tai šen, tai ten pasisako. Ir tai labai atsargiai, daugiau laiškų mintis ir iš jų kylančias idėjas apibendrinamas, savo išvadų dogmatiškai nepabrėždamas.

Labai įdomus knygos poskyris - Čiurlionio Simtmetis. Nustembi, kiek Čiurlionio jubiliejiniais metais buvo apie jį

prirašyta, kiek monografių, albumų, brošiūrų išleista. O gi apie 600 publikacijų lietuvių kalba, apie 200 rusų, po 50 latvių, lenkų, vokiečių ir dar po keliolika kitomis kalbomis. Tai rodo, koku mastu Čiurlionio kultas yra paplitęs. Knygoje suminėta svarbesni leidiniai, minėjimai, parodos. Tik nepamirėtas vienas iš svarbesnių darbų Čiurlioniui pagerbti, būtent: Čiurlionio kelio iš Varėnos į Druskininkus atidarymas. To kelio daugiau dvidešimt kilometrų, jo pakelės išpuoštos medžio meistrų skulptūromis. Skulptūros išpūdingos, sukurtos pagal Čiurlionio paveikslų tematiką. Kelio pradžioje, Varėnoje, aptvertame kiemelyje pastatyta aukšta, iš ažuolo liemens iškalta Čiurlionio figūra. Greta puošnus stogastulpis, su iškapuotais dviem žiedais, iš kurių į tėvų rankas kyla kūdikis. Pavadinata: Čiurlionio gimimas. Ir šalia jų dekoratyvinė lenta, kurioje įrašyta: 'Keleivil! Pasisivalgyk į dešinę kelio pusę. Kai važiuosi iš didžiojo menininko gimtosios Varėnos į jo vaikystės miestą - Druskininkus, pamatysi stogastulpius. Juos padarėme ... Mikalojaus Konstantino garbei ...'

Toliau kas keli kilometrai po grupuotę - du, trys stogastulpiai, kai kur tik vienas. Viso 12 pastočių, 24 skulptūros. Paskutinis triptikas prieš pat Druskininkus rodo kelią į muziejaus sodelį su didžiuoju paminklu, išreiškiančiu Rexo kompozicinę schemą. Triptike ant vieno stogastulpio išdrožinėti Čiurlionio Zodiako ženklai, o ant kito - medžio instrumentais grojantys muzikantai. Visos Čiurlionio kelio skulptūros didelės išpūdingos ir puošnios.

Si knyga turėtų stovėti kiek-

Lietuvos respublikonės, dalyvavusios suvažiavime Washingtone, D. C., Lietuvos pasiuntinybėje su Lietuvos dipl. šefo žmona O. Bačkienė. Iš kairės: M. Samatienė, G. Talandienė, L. Mažeikienė, O. Bačkienė, A. Nelsienė ir dr. A. Valienė.

vieno lietuvių inteligento knygų lentynoje.

M.K. Čiurlionis: Kūrėjas ir Žmogus. Stasys Yla. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. 3001 W. 59th St., Chicago, Ill. 60629, USA Spaudė Morkūno spaustuvė. Tiražas 1200 egz. Kaina 15 dol.

LITUANISTIKOS SEMINARAS

Vienuoliktasis Lituanistikos seminaras įvyks 1984 rugpiučio 5-19 Ohio valstijoje, JAV. Jis skiriamas vidurinę mokslą baigusiam, universitetinio lygio kursų lankyti pasirengusiam jaunimui, kuris laisvai kalba, rašo ir skaito lietuviškai. Ypač skatinami dalyvauti aukštąjį mokslą baigusieji, jaunosios kartos profesionalai, neseniai šeimas sukūrę išeivijos lietuviai.

Per pastaruosius dešimt metų seminaruose pateikta 42 skirtingi kursai, įskaitant lietuvių kalbos gramatikos pagrindus, kalbos kultūrą, kirčiavimą, fonologiją, rašybą, vertimų mokslą, lietuvių prozą, poeziją, literatūros semiotiką, kritiką, lietuvių mitologiją, proistorę, senosios Lietuvos valstybės istoriją, tautinį atgimimą, dvidešimtojo amžiaus Lietuvos politinę, ekonominę ir socialinę raidą, fizinę aplinką, lietuvių kultūros istoriją ir daug kitų.

Seminaruose yra dėstę 25 lektoriai, jų tarpe lingvistai, literatai, rašytojai, archeologai, istorikai, sociologai, ekologijos, ekonomikos bei politinių mokslų specialistai. Daugumas dėsto JAV bei Kanados aukštosiose mokyklose. Seminarams jie skiria laisvalaikį ir negauna finansinio atlyginimo.

Vienuoliktąjį seminarą programa skirstoma į tris pagrindines sritis: lietuvių kalbą, literatūrą ir istoriją. Dalyviai rinksis iš 12 kursų ir privalės lankytis mažiausiai keturis, bent po

vieną iš viršminėtų sričių.

Seminaro metu veiks biblioteka bei knygynas, kur bus galima įsigyti kursams vadovėlius ir kitus leidinius. Vakaraus numatytos įvairios programos, bet daugiausia laiko bus skiriama studijoms.

Seminaras įvyks "Loyola of the Lakes" amerikiečių jėzuitų rekolekcijų namuose, netoli Akrono miesto. Vieta nušali bet lengvai pasiekama sausumos ir oro keliais. Namai aprūpinti visais bendrabučio patogumais.

Seminaro mokestis vienam asmeniui yra 310 JAV dol. Tai įskaito maistą, patalynę, kai kurias mokymosi priemones ir registracijos mokestį. Dėl finansinių sunkumų negalį užsimokėti mokesčio asmeniškai kreipiasi į stipendijų fondus. Pilnas mokestis turi būti sumokėtas pirmąją Seminaro dieną, nepaisant susitarimų su fondais.

Dalyviai renkami sekmdienį, rugpiučio 5 po pietų ir skirstosi rugpiučio 19 prieš pietus. Transporto iš autobusų stoties arba aerouosto ieškančys anketoje

pažymi atvykimo laiką, vietą ir skrydžio ar autobuso numerį. Kitu atveju rengėjai neužtikrina pasitikimo.

Seminarui registruojamasi tik dviem savaitėm, pasiunčiant užpildytą anketą ir 30 JAV dol. registracijos mokestį Seminaro komisijai. Dalyvių skaičius ribojamas 35. Pirmenybė suteikiama tiems, kurių anketos pirma pasiekia Seminaro komisiją. Susidarius didesniau interesantų skaičiui, likusieji įrašomi į laukiančiųjų sąrašą, jeigu to pageidauja anketoje. Dalyviams pasiunčiamas priėmimo patvirtinimas ir "Seminaro vadovas", kuriame plačiau pranešama apie eigą, tvarką ir t.t.

Dėl smulkesnių informacijų ir anketų kreiptis į Pasaulio Lietuvių Jaunimo S-gos Ryšių Centrą: 5620 So. Claremont, Chicago, Ill. 60636.

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED

*DIE MAKERS

Leading wood stove manufacturer requires lead Die Maker with 20 years experience. Heavy metal background preferred. Steady work, some overtime, top rate, relocation help avail. Call collect LOPI, 206-827-5505. (25-30)

Dr. Petras Avižonis (viduryje) apdovanojamas už vadovimą kaip techninis direktorius Lazerių modelių laboratorijai Kirtland, N. M., karo aviacijos bazėje. Dr. P. Avižonis yra žinomas fizinės optikos tyrinėtojas, parašęs apie 40 mokslinių straipsnių. Gimęs Kaune dr. Vytauto Avižonio šeimoje.

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. kraituves (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

Senuoju keliu

Auksinę širdį turėjo, mūsų senosios kartos broliai išeiviai. Perdžiūvusiems dykukams jie siuntinėjo į Vokietijos stovyklas riebius lašinius svariui padidinti, alyvą veikėjų liežuviui patepti, drabužėlius bambai pridengti, o kartais net ir "kazyras" ir vieną kitą dešimtinę dolerių pradžiai. Kadangi šie tautiečiai buvo tikrai darbštumu ir taupumu prasigyrę, tai jų išsikviesti vadinamieji "tremtiniai" iš savo globėjų dažnai net ir pikta pasišaipydavo, kad jie lyg ir per daug daboja, idant svečias nesupurvintų kilimo, nenumindžiotų laiptų, kad nuomininkas neiekvotų namų savininko vandens ir šviesos, be to, kad šnapso statydavo ant stalo tik po taurėlę kiekvienam po nosimi, o ne visą butelį, kaip Lietuvoje įprasta.

Ir štai jau net 35 metai nuo anų dienų. Per tą laiką beveik visi senlietuviai išmirė, o beveik visi buvę ubagai naujalietuviai išmokslo ir praturtėjo. Tad įdomu, kokio gi charakterio šiandien yra ta mūsų naujoji išeivijos karta, kadaise kritikavusi ir išjuokusi senąją?

Nenorėdami pyktis su kaimynais ir pažįstamais, o dar susilaukti ir teismo bylų už garbės nuplėšimą, čia pateikiame tik kelis tą "naująjį charakterį" vaizduojančius faktus, neminėdami nei pavardžių ir nei vietovardžių.

Vienos didelės lietuvių kolonijos "labai iškilus veikėjas" ir stambios nuosavybės savininkas neišnuomoja buto jokiam lietuviui su vaikais, nors jo sponsorius jį patį su žmona ir

mažais vaikais net porą mėnesių veltui laikė savo namuose ir maitino, kol šis "iškilusis" isikabino į biznį.

Antras panašus mūsų brolis, net medicinos daktaras, nuolat bara jo rezidencijoje išsinuomojusį mažą butelį viengungį kultūrinių, kad tasai žmogelis per dažnai maudosi vonioje ir per ilgai prausiasi, suvarnodamas per daug vandens.

Kitoje gyvenvietėje labai "dorovingas" naujalietuvius namų savininkas išvijo iš buto lietuvių nuomininką tik dėl to, kad tasai kelis kartus buvo išlindęs pro frontinės duris tik su apatinėmis kelnėmis išsiimti iš pašto dėžutės laišku. Paskutinis jo žodis buvęs: "Paleistuvų savo namuose nelaikau! Jeigu tu nesigėdini dieną vaikščioti nuogas, tai gali nesisarmatydami prilipti dar ir prie mano bobos. Von!"

Na, o Pacifiko pakrantės didmiestyje "apartmenthauzų" savininkas bandė iškraustyti lietuvišką šeimą net jau visiškai dėl keistos priežasties. Pasirodo, šis nuomininkas, tvirtas patriotas, tėvynei prisiminti įsigijo laikrodį, kuris jį iš ryto žadina į darbą garsiu gaidžio giedojimu. Dėl to buvo apkaltintas, kad savo bute laikas vištas, kas sutartyje draudžiama. Kadangi negelbėjo jokie pasiaiškinimai, tai tikrai teismas išsprendė bylą nuomininko naudai, kai tas parodė ir pademonstravo teisėjui savo "gaidį".

Čia jau nė neminime tų praturtėjusių naujalietuvių pavyzdžių, kurie rankioja "brangenys" gatvėse iš šiukšlių dėžių, ima po du dolerius nuo galvos už pa-

vėžėjimą Aidotuvų metu į kapines ir mirusių badu ant užgultų lovoje šimtinių. Bet ne visi tokie. Esama ir taurių tautiečių. Štai vienas trijų aukštų mūrelio savininkas, kaip patsai gyresis, prieangio kamarelėj, kur laikomos šluotos, lopetos, grėbliai ir panašūs įrankiai, seniau net porą mėnesių leisdavo pernaktoti "nugrinzdusiam" gyvenimo dugną" buvusiam įžymiam Lietuvos operos solistui tik su sąlyga, kad tasai jo namuose girtas nenumirtų...

MUMS RAŠO

Gerbiame,

Aš nieko neprašau, tik noriu pasiskusti ir tuo palengvinti savo sielvartą.

Gal jūs ir žinote, kad aš savo lietuviškoje "parapijoje" ilgą laiką vedžiau chorę, organizavau tautinius šokius, per minėjimus sakiau prakalbas ir leidau vietinių žinių biuletinį. Tada čia visi mane labai gerbė, sveikindavo vardinių ir gimimo dienomis ir taip kviesdavosi į savo šeimynines šventes, kad tekdavo tą pačią dieną apsilankyti dviejose iškilmėse. Deja, neseniai pašijo mano sveikata, ir teko visų tų kultūrinių ir visuomeninių pareigų atsisakyti. Ir jūs tik įsivaizduokite, koks įvyko pasikeitimas! Tie, kurie mane taip šlovino, dabar ne tik niekur nekviečia, bet praeina gatvėje pro šalį nė nekriuktelėdami. O kai sunkiau susirgau, tai niekas manęs nepasigedo, ir tik kaimynas juodukas atnešdavo man supirkęs maistą, o jo žmona išvirdavo kokio birbio ir arbatos. Jie mane nugabeno ir į ligoninę.

Na, sakykite, ar seniau buvo mūsų tautoje toks nedėkingumas?

Nusivylęs buv. veikėjas

Redakcija: Buvo, vra ir bus. Tad nenusimink ir guoskis, nes tokio pat atpildo sulauks ir tie dabar tavęs negerbiančiai veikėjai.

STEBĖDAMI BLUSĄ, PRAZIOPSOJOME DRAMBLĮ

Berungtyniaujant mūsų veikėjams ir organizacijoms dėl kovingumo ir pirmenybės žygyje į laimėjimus, kai kurie piktybininkai, aukštindami savo politinius kromelius, jau buvo pradėję neįžiūrėti ir Amerikos Lietuvių Tarybos reikšmės ir nuopelnų. Ir štai tik "Nau-

A.

DRAUGIŠKO RECENZENTO DILEMOS

Rašyti tiesą, ar nutylėti?
Ar girti melą šventu melu? —
Ir nuo problemos imi kvailėti,
Jauti — pakaušy nenormalu.

Rods, zuikio ausys vienodai girdi,
Rods, regi akys kaip sakalai, —
Palietus plunksną, ranka susvirdi,
Ir bėga mintys jau atbulai.

Štai tau solistas gaidas iškosti,
Kriūksmu žemiausias ir smaigaly, —
O jo žmonelė šiltai paglostė,
Ir peikti draugo nebegali.

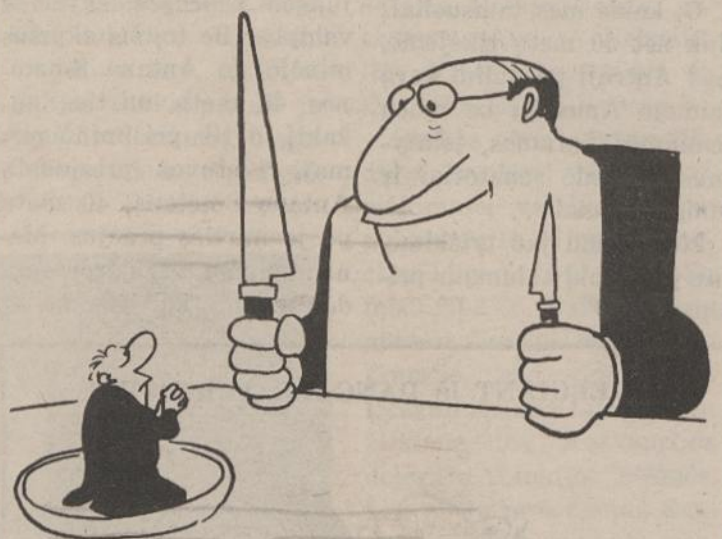
Draugų motetai, draugų kvartetai, —
Ar pasakysi, kas negerai?
Jei prie teisybės tik priartėtai,
Ir bičiulystės — vien skudurai.

Draugų romanai, draugų poemos,
Turi pašlovint, kiek įmanai.
Net už klaustuką, bendrai paėmus,
Draugai sugrauztų kaip kirminai.

Draugai nupiešia moters balvoną,
Veide — bulvienas ir arimus,
O moki čekiais už savo Oną
Ir ditirambais užu rėmus...

Draugai vaidina — švepluoja, karkia
Vienodai scenoj ir patale,
O už draugystę — nors pasikarki,
Ir keli taurę su putele.

ŽODŽIO IR MINTIES LAISVĖ

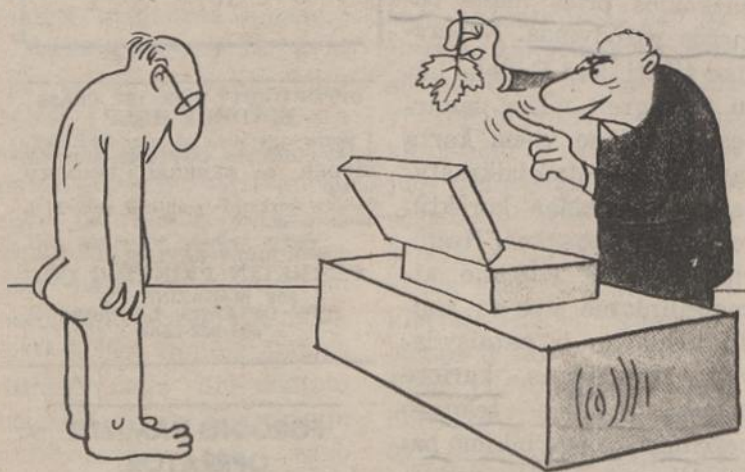
Kai "atviro žodžio" išeivijos spaudoje skaitytojas pareiškia visuomenės "daugumai" visiškai priešingą nuomonę.

jienos" pagaliau patrynė mums neapykantos krauju užlietas akis ir parodė, kokią nepaprastai galingą ir pasaulinio svorio lietuvišką organizaciją čia pat prieš savo nosį turime, o kurios iki šiol net nematėme. Ir va kaip šio laikraščio 83 numerio esame po ilgo laiko painformuojami:

"Mes žinome, kad Amerikos Lietuvių Taryba, dirbdama su demokratais, padėjo Amerikai laimėti Antrąjį Pasaulinį karą, neleido rusams gaudyti lietuvių Vakarų Europoje, kaip gaudė ukrainiečius ir rusus, pravedė įstatymą išvietintiems atvykti į Ameriką ir sudapinformuojami:

(Nukelta į 8 psl.)

"POEZIJOS VASARA"

Kadangi ne visi išeivijos poetai buvo pakviesti dalyvauti Čikagoje surengtame "Poezijos pavasaryje", tai, kaip teko girdėti, "užmirštųjų" tarpe kilo sumanymas surengti dar šaunesnę "Poezijos vasarą", kurios metu galėtų būti įteikta premija už karščiausią erotinę kūrybą.

Naujienų 'gražbylybės'

(ATSAKYMAS Į JŲ STRAIPSNIŲ "LIETUVIAI IR TAUTININKAI")

JUOZAS ŽEMAITIS

Keletą metų dirbau Naujienose kaip korektorius, kaip Naujienoms parašytų straipsnių kalbos taisytojas, kaip anglų kalba informacinių skelbimų lietuvių kalbą vertėjas ir kaip ne vieno straipsnio rašėjas. O kartais būdavo ir taip, kad ir patį laikraštį išveždavau po Chicagos lietuviškas ir net nelietuviškas krautuves.

Šių metų birželio mėn. 11 dieną, po darbo išeidamas iš Naujienų, buvau šiek tiek nustebęs, nes įvadinio straipsnio rinkinio lapo korektūrai pataisyti nebuvau gavęs. Sakau, kad buvau nustebęs tik šiek tiek, nes kai Naujienų redaktorius ponas Martynas Gudelis kokių nors fantazijų ar ant ko nors užpildinėjimų prirašydavo, tai man, kaip korektoriui, to savo rašinio rinkinio neleisdavo pamatyti tol, kol jis nebus atspausdintas. O tais atsitikimais, kai taisydamas pono Gudelio rašinių rinkinio korektūros klaidas pastebėdavau ką nors jam ne taip parašius, kaip angliškoje spaudoje minima, jis visada man trumpai atsakydavo: Palik! Prisimenu, viena kartą, kai jo rašinyje buvo pažymėta, kad Sovietų Sąjunga įsitaisė Thailand'e militarines bases,

ėmiau ir pasakiau, kad taip negali būti, nes Thailand'as yra konstitucinė monarchija, ir, be to, tiek su Japonija, tiek ir su Amerika yra artimuose santykiuose. Į tą mano pastabą gavau dar ryškesnį atsakymą: Tai tu nieko nežinai. Palik! žinoma, palikau.

Ryte, tai yra birželio mėnesio 12 dieną, kai atvykau į savo šuns būdelę, (taip aš vadinu mano darbo kambarelį), tas mano vakarykštis nustebimas jau buvo beveik išgaravęs. Tuo pat ėmiausi įprasto darbo. Kažkaip netyčia pavarčiau ir tos pat dienos Naujienas. Tuo pat momentu atbudo ir vakarykštis klausukas. Dirstelėjau ir į įvadinį, nes prisiminiau, kad vakar jo nesu matęs. Prieš akis išniro keistas pavadinimas: "Lietuviai tautininkai". Na, o kai dirstelėjau į šio įvadinio pirmąją eilutę: "Itakingas tautininkų darbuotojas Juozas Žemaitis...", tai vos neaištelėjau. Na ir fantazija, pamaniau. Savo gyvenime niekad nebuvau bent kur itakingas, o tuo labiau Tautininkų Sąjungoj, kurion įstojau tik prieš pusantrų metų. Ponui Gudeliui turiu pasakyti, kad ta sąjunga turi pakankamai gabių ir itakingų žmonių. Mano itakingumas jai nereikalingas, o tuo labiau, kai aš dirbu Naujienose.

Skaitau toliau. To pat skatinio antroji dalis taip pat neatitinka tiesai. Nėra jokios Chicagos Tautininkų valdybos, o yra tik Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Chicagos skyriaus valdyba. Be to, šis skyrius minėjo ne Antano Smetonos 40 metų mirties sukaktį, o tik prisiminė pirmąją Lietuvos prezidentą Antaną Smetoną, 40 metų po jo mirties praėjus. Mano manymu mes darome didelę klaidą, kai sakome ar

rašome: Suruošė to ar to žmogaus mirties minėjimą. Logiškai galvojant, mirties niekas nemini, o mini tik mirusį asmenį, kuriam laikui po jo mirties praėjus.

Štai va parašyta ir kita neteisybė: "Pirmausia jis (atseit, Juozas Žemaitis) pasiūlė Clevelande einančiai Dirvai atspausdinti tą jo minėjimo reportažą, bet josios redaktorius atsisakė..." Tikras išmislas! Su Dirva neturėjau jokio ryšio, tai savaime aišku, kad apie mano rašinio ten atspausdinimą ar jo atmetimą negalėjo būti ir jokios kalbos. Ponui Gudeliui aiškiai esu pasakęs, kad p. K. Milkovaičio paskaitos turinys (pačio Milkovaičio mašinėle parašytas), kurio kopiją ir aš iš paskaitininko esu gavęs, yra nuvežtas į Dirvą (nuvežė Tautinės Sąjungos Chicagos skyriaus pirmininkas dr. L. Kriaučiūnas), ir pagal Dirvos redaktoriaus pasakymą — paskaitos turinys bus galima peržiūrėti ir atspausdinti ne anksčiau 20-tos birželio, kai visi A.L.T. Sąjungos Seimo reikalai pasibaigs.

Trečioje "Lietuviai ir tautininkai" įvadinio pastraipoje rašoma: "Ponas Žemaitis tada kreipėsi į Draugą. Pakižo redaktoriui savo darbą ir pasiūlė atspausdinti. Draugo redaktorius pavartė rankraštį, pakraipė galvą ir pasakė, kad jau Drauge buvo minėjimo rašinys, antro spausdinti nėra prasmės". Visiškai negaliu suprasti kokio tikslo vedinas įvadinio rašėjas tokia haliucinacija sukūrė. Draugo redaktorius kun. Garšva mano rašinio visai nematė, nes aš savo "darbo jam nepakišau". Mano rašinys, kalbant su Draugo redaktoriu, net nebuvo parodytas, kai jis ėsakė, kad apie minėjimą Drauge jau yra parašyta, parodydamas ir tą Draugo numerį. Gudeliui esu tik pasakęs, kad bekalbant su Draugo redaktoriu, ir užsiminus apie mano rašinį, redaktorius tuoj parodė Draugą, kuriame minėjimas jau buvo parašytas, tai abu pilnai sutikom, kad nėra jokio reikalo antrą aprašymą spausdinti. Apie Draugo redaktoriaus mano straipsnio vartymą ir galvos kraipymą, yra grynas Naujienų įvadinio rašėjo išmislas.

Ketvirtoje savo įvadinio pastraipoje ponas Gudelis rašo: "Autorius tada kreipėsi į L. Lietuvą, pasiūlydamas idėti jo paruoštą darbą, bet ir atgimimo sąjūdžio žmonės nenorėjo prez. Smetonos mirties su-

kaktuvių minėjimo dėti. Jei tas aprašymas būtų paruoštas Atgimimo Sąjūdžio žmogaus ir parašytas, tai gal ir dėtų, bet kadangi darbą paruošė dar neatgimęs tautininkas (negaliu suprasti tokios gilios pono Gudelio galvosenos. J. Ž.), tai jie atsisakė dėti."

Ir šis aprašymas išlaužtas iš piršto. Dėl mano rašinio atspausdinimo Laisvoje Lietuvoje kalbėjau su L. A.S. Seniūnų Tarybos pirmininko pavaduotoju V. Šimkum, kuris man priminė, kad prez. A. Smetonos minėjime dalyvavo du Laisvosios Lietuvos korespondentai — Vilutis ir Vasaitis, tai, reik tikėti, viens jų tą minėjimą aprašysiąs. Po dar keletos žodžių, mūsų pasikalbėjimas ir užsibaigė. Trumpai ir aiškiai tą patį pasakiau ir Gudeliui.

Kada paprašiau tą mano "išgarsėjusį" rašinį leisti atspausdinti Naujienose, tai Naujienų redaktorius pasakė, kad ir jis apie tą minėjimą ką nors parašytų, jei tik turėtų Milkovaičio paskaitos turinį. Į tokį pono Gudelio užsiminimą aš tik tiek atsakiau:

— Milkovaičio paskaitos turinį aš čia pat turiu. Jei ponas Gudelis norite, aš galiu jums jį tuoj pat įteikti. Savo rašinyje aš naudoju tik kai kurias tos paskaitos citatas, nes visa paskaita užimtų per daug vietos.

Į visa tai Gudelis man tik tiek atsakė, kad mano to minėjimo aprašymą aš galiu Naujienose atspausdinti, bet paskaitos originalaus turinio neprašė.

Rašinys raidžių rinkėjo jau buvo surinktas birželio mėn. 5-tą dieną, o atspausdintas tik 8-tąją. Nežinau, kodėl to mano rašinio atspausdinimas buvo vilkinamas, kai tuo tarpu Naujienoms beveik kasdien vis trūkdavo rašinių. Pasakymas, kad Žemaitis labai skubinosi savo rašinį atspausdinti, yra gryna netiesa. O manęs savo įvadiname apkaltinimas, kad aš, kaip korektorius, esu atsakingas už visas korektūros klaidas, kurios patenka į Naujienas, ir net pateko į mano straipsnį, yra kažkokios prieš mane pagiežos parodymas. Nenorėčiau tikėti, kad Gudelis būtų taip greit viską pamiršęs, ką aš ne vieną kartą jam esu apie tas laikraštyje pasirodžiusias korektūros klaidas pasakęs. Nežiūrint kiek aš rinkinio atspausdintame lape tų klaidų rasdavau ir pataisydavau, kai eilutės, kuriose būdavo klaidos tekdavo perrinkti, to perrinkimo pažiūrėti man niekas neduodavo. Sakysime, pirmajame 120 eilučių rinkinyje buvo rasta net 40 klaidų (o taip dažnai pasitaikydavo), tai tas klaidas taisant tekdavo perrinkti net 30 ar

35 eilutes, kurių aš jau nematydavau. Ar ponas Gudelis mano, kad iš naujo perrinktose eilutėse neišvėldavo nei viena korektūros klaida? Reik žinoti, kad Naujienų spaustuvės mašinos jau beveik pavirtę į laužą. Daug kartų girdėjau raidžių rinkėjų nusiškundimų, kad pačios mašinos daro eibę klaidų. Be to, ir patys rinkėjai nėra jau taip Dievo "sulipdyti", kad klaidas taisydami naujų nepadarytų.

Ponas Gudelis suabejojo, kad aš gal neteisingai "užrašiau" pono Milkovaičio kalbą, ir savo įvadiname sakosi man pareiškęs, kad jei jis gautų Milkovaičio kalbą, tai ją visą atspausdintų. Visiška netiesa! Tokios sąlygos Naujienų redaktorius man neminėjo, o tik per pusę lūpų prasiarė, kad ir jis šiuo reikalu ką nors parašytų, jei turėtų Milkovaičio visą paskaitos tekstą. Kai aš jam tą tekstą pasiūliau, tai iš jo negavau jokio atsakymo. Tą esu šiame rašinyje jau kartą paminėjęs. Deja, šia proga turiu taip pat pasakyti, kad minėtame Gudelio įvadiname tvirtinimas, jog Ponas Milkovaitis ir man savo paskaitos teksto nedavė, yra visiškai absurdas. Pilną paskaitos tekstą aš gavau tiesiai iš jo rankų, vos dviem dienom po minėjimo praėjus. Savo rašinyje pateikiau tik tos paskaitos citatas, o ne savo užrašus, nes klausydamas paskaitos jokių užrašų nedariau. Nesuprantu, kokių tikslu ponas Gudelis savo įvadiname taip viską sujaukė.

Teko girdėti, kad daug kas iš Naujienų skaitytojų nusiskundžia jų vis nepalaujamu prie buvusių nepriklausomos Lietuvos žymiųjų žmonių kabinėjimosi. Nemanau, kad tokia Naujienų vedama linija gali jų skaitytojų eiles padidinti. Kai ieškoma kur nors bet kokių senesnės praeities klaidų, tai reik nepamiršti ir pačiam tų klaidų ieškoti prieš veidrodį atsistoti.

Pro mėlynus akinius...

(Atkelta iš 7 psl.)

rė lengvas sąlygas čia įsikurti." Ir dar t.t.

O, kokie mes tamsuoliai! Juk net 40 metų tikėjome, kad Antrąjį pasaulinį karą laimėjo Amerika be mūsų lemiamos paramos, įstatymus pravedė senatoriai ir kongresmanai...

Ne, geriau jau tylėjime, nes gėda tokį aklumą ir prisipažinti.

ŽVELGIANT IŠ DANGAUS AUKŠTYBIŲ

Užaugę vaikėjom, akėjom ir sėjom
Ir žalią rūtelę šmigojome dalgėm,
Kovojom — garsėjom, miegojom — dvasėjom,
Užu idealus ir gėrėm, ir valgėm, —
O šiandien pravirksta ir močios, ir marčios,
Pažvelgę į žemę pro debesio plyšį,
Kai, giltinei kūną ir sielą apvarčius,
Vien jaučio liežuvis pro vilkdančius kyši...

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

OPPORTUNITY FOR 1ST CLASS
BINDERY HELP
3 years experience or more OPERATING FOLDERS, CUTTERS, SADDLE BINDER & GENERAL BINDERY work.
Steady work for qualifield help 37½ hour week.
Apply call or write to:
MR. RILEY BAYLOR
FRANKLIN PRINTING CO.
209 MAGAZINE ST
NEW ORLEANS, LA. 70130
504-522-9654 (24-33)

FORGING HAMMER OPERATOR

Canton Drop Forge, a leading supplier of steel and non-ferrous forgings, is seeking forging hammer operators. Applicants must have specific hammerman background and work experience to qualify. Reply in writing ONLY-no phone calls or walk in applicants accepted. Send resume to:
MR. H.E. ENGLAND
PO BOX 6902
CANTON, OHIO 44706

DAINA PETRONYTĖ — PAVYZDYS KITIEMS JAUNUOLIAMS

Daina Petronytė

Š. m. gegužės 8 d. bakalaurės (BA) laipsniu USC — Pietinės Kalifornijos Universitetą baigę populiarių losangeliečių veikėjų Jono ir Julijos Petronių dukra Daina Ona Petronytė.

Naujoji bakalaurė yra baigusi šv. Kazimiero lituanistinę mokyklą, veikliai įsijungusi į jaunimo organizacijas — aktyvi skautė, tautinių šokių grupės šokėja, su Spinduliu ir Viva Europa spektakliu išvažinėjusi Amerikos kontinentą ir Australiją. Universitete priklausė USA Marketing Association, Public Relations Student Society of America, Helenes (oficialios Universiteto priėmimų atstovės), Universiteto dainų švenčių (Songfest) parengimų koordinatore ir tris metus Universiteto reprezentacinio orkestro (Trojan Marching Band) vėliavnešė, kur turėjo progą su arkestru keliauti į Chicago, San Francisco, Oklahomą ir Arizoną. Šią vasarą Los Angeles vyksiančioje pasaulinėje Olimpiadoje atidarymo ir uždarymo ceremonijose, vėl kaip vėliavnešė, dalyvaus visos Amerikos universitetų rinktinėje orkestre. Jaunoji bakalaurė planuoja kurį laiką padirbėti savo profesijoje, bet žada vėliau vėl grįžti į USC studijų gilinimui ir įsigyti magistrės laipsnį.

Saulėtą gegužės 12 pavakarę vilkstinė automobilių kėlėsi į virš Los Angeles slėnio žaliuojantį kalną, kur puošniuose ir vaišinguose savo namuose svečių jau laukė Julija ir Jonas Petroniai, pasiruošę drauge su netoli šimtinės šeimos draugų atšvęsti dukros Dainos džiaugsmingą universiteto baigimo progą. Tarpduryje atvykstančius su savo įprasta spinduliuojančia šypsena pasitiko pati šventės kaltininkė — naujoji bakalaurė Daina Petronytė.

Puotai įpusėjus negalėjau praleisti progą su šia gabia, populiaria ir ateičiai

daug žadančia jaunuole trumpai pasikalbėti ir iš jos pačios išgirsti, kokie jos jausmai lietuvybei, kaip ji žiūri į lietuvišką veiklą ir ar ji pati planuoja savo ateities gyvenime tai veiklai rasti laiko. Tad ir užklausiau:

— Žinau, kad iki šiol buvote labai veikli lietuviškoje jaunimo organizacijose. Įdomu būtų išgirsti, kada ir kieno paskatinta pradėjote domėtis lietuviška veikla?

— Aišku, kad tėveliai man buvo didžiausia įtaka lietuviškumui. Mano mama yra ne lietuvių kilmės, o mano tėvelis niekuomet namuose nekalba kitaip, kaip lietuviškai. Tai mudvi su mama kartu mokėmės lietuvių kalbos ir apie Lietuvą ir lietuvius. Tėveliai mane, kiek tik atmenu, vedavo į lietuvišką bažnyčią ir lietuvių ruošiamų piknikus, kad bendraučiau su kitais lietuviukais. Šešių metų būdama pradėjau lankyti lietuvišką mokyklą, šokti tautinius šokius ir įstojau į skaites. Iki šios dienos šoku su Spindulio tautinių šokių grupe ir visą laiką aktyviai dirbu su skautais. dabar esu Akademikų Skaučių Draugovės Los Angeles skyriaus pirmininkė. Dalyvavau jubiliejinėje skautų stovykloje Kanadoje. Priklausiau šv. Kazimiero parapijos chorui, buvau Jaunimo Sąjungos valdyboje.

— Kadangi jūsų pasirinkta profesija parodo pamėgimą dirbti su grupėmis ir spręsti socialines problemas, manau, kad ir lietuviškoje organizacinėje veikloje turėtumėte būti nepaprastai tinkama ir reikalinga. Ar dabar, kai jau įžengėte į suaugusio žmogaus ir profesionalės padėties, nežadate sumažinti lietuvišką veiklą?

— Atvirkščiai. Mano profesija, kaip minėjote, yra ypatingai tinkama lietuviškoje veikloje ir aš esu pasiryžusi tai išnaudoti. Mūsų kolonija ir jos veikla yra labai stipri, bet daug kitataučių to nežino. Reikia juos informuoti, kad mes nežadame užmiršti savo kraštą ir jo nelaimę. Pasaulis žino apie italus, vokiečius, lenkus, žydus, armėnus ir kitus, nes jų yra daug, bet mažai žino apie lietuvius. Reikia kitataučius sudominti ir jiems parodyti, kad mes esame kultūringi, politiniai aktyvus ir kad turime savo senas, gražias tradicijas. Esu pasiruošusi prie to svarbaus darbo aktyviai prisidėti. Šį pavasarį įėjau į Amerikos

Lietuviai respublikonai gegužės 20 d. po apsilankymo Lietuvos pasiuntinybėje Washington, D. C. Iš kairės: A. Milūnas, J. Talandis, L. Mažeikienė, Lietuvos diplomatinės šefės dr. St. Bačkis, M. Samatienė, A. Nelsienė, G. Talandienė, S. Žiūrys ir dr. A. Valienė.

Lietuvių Tarybos Los Angeles skyriaus valdybą, kur einu vicepirmininkės pareigas. Manau, kad ALTe kaip tik turėsiu daug progų ir galėsiu savo gabumus panaudoti.

Ačiū Dainai Petronytei už šį taip ūpą keliantį ir lietuviškos išeivijos ateičiai viltį duodantį pasikalbėjimą. Linkime jai visų norų ir planų išsipildymo, o mums, vyresnės kartos lietuviams — kad daug tokių jaunų mūsų kolonijose užaugtų. Sveikiname ir Dainos tėvus, su kuriais džiaugiamės jų ilgų metų didelio pasišventimo puikiu vaisiumi.

Rūta Sakienė

L. MAŽEIKIENĖ IŠRINKTA RESPUBLIKONŲ KONVENCIJOS DELEGATE

Birželio 3 d., prieš pat pirminius Kalifornijos rinkimus, Kalifornijos Lietuvių Respublikonų Sąjunga surengė politinį pikniką. Gražiam p. p. Emilio ir Julijos Sinkių sode susirinko virš 200 lietuvių ir amerikiečių, jų tarpe šių rinkimų įvairiomis pozicijom kan-

didatai: Robert Scribner į kongresą, Robert Philibosian į L. A. County District Attorney poziciją, Deane Dana į 4th District Supervisor poziciją, o taip pat didelė lietuvių draugė Amerikos Kongreso narė Bobbi Fiedler, kuri šį kartą nekandidatuoja, nes jos terminas dar yra nepasibaigęs. Šie kandidatai buvo pristatyti ir supažindinti pirm. Liucijos Mažeikienės.

Kiekvienas iš kalbėtojų kalbėjo trumpai, bet labai aiškiai išklė savo samprotavimus ir truputį apie save — gyvenimo bruožus ir savo šeimą. Kongreso narė Bobbi Fiedler pasveikino lietuvius, užgyrė gražią lietuvių respublikonų veiklą ir palinkėjo po pirminių rinkimų dar stipriau įsijungti į prezidento rinkimus.

Pikniko dalyviai buvo pavaišinti skaniais pagamintais pietumis ir gaivinančiais gėrimais. Grojo švelni muzika, Povilas Jasiukonis filmavo kalbėtojus ir visus pikniko dalyvius. Pirmininkė padėkojo p. p. Emilijui ir Julijai Sinkiams už jų paramą ir dosnumą Lietuvių Respublikonų Sąjungai. Iškviatusi District Attor-

ney B. Philibosian, paprašė įteikti specialų valdybos pagamintą pažymėjimą p. p. Sinkiams.

Pikniko loteriją, kuri buvo gausi savo dovanom, įdomiai pravedė Angelė Nelsienė ir jos dvi gražios dukrelės Renata ir Audra. Susirinkusieji džiaugėsi gražia aplinka, dalinosi politiniais įvykiais ir bandė susipažinti su kandidatais. Nuošalyje buvo paruoštas stalas su įvairia respublikonų rinkimine medžiaga.

Reikia pasidžiaugti, kad valdyba gerai pasiruošė šiam piknikui, tad nenuostabu, kad pikniką reikia laikyti pasisekusiu. Rašant šį straipsnelį (nes jau po rinkimų), valdybos paruoštas rekomendacinis sąrašas balsuotojams tikrai buvo geras, nes tikrai vienas kandidatas rinkimus nelaimėjo.

Šią stiprią valdybą sudaro pirm. Liucija Mažeikienė, vicepirmininkai Albinas Markevičius, Vytautas Vidugiris, Romas Nelsas, sekretorė Audra Nelsaitė, išd. Vincas Juodvalkis ir išd. sekr. Simas Kvečas.

Darbas nėra baigtas, valdyba ruošiasi tolimesnei rinkiminei veiklai. Į Respublikonų Partijos Konvenciją kuri įvyks rugpjūčio mėn. 20-23 d. Dallas, Texas gubern. George Deukmejian pranešė, kad prezidentas Reagan išrinko Liuciją Mažeikienę tos Konvencijos delegate. Linkime sėkmės, kad mūsų prezidentas Reagan ir Bush vėl būtų perrinkti sekančiai kadencijai. (am)

Reikalinga aktyvi pensininkų pora pietų Floridoje netoli jūros, sodo, daržo ir baseino apžiūrėjimui. Už tai gauna dviejų miegamųjų namą gyventi. Skambinti (305) 772-4455 arba kreiptis į Dirvą tel. (216) 431-6344 arba rašyti į Dirvą P. O. Box 03206, Cleveland, Ohio 44103. (21-28)

Kalifornijos tautinių grupių respublikonų taryba buvo pripažinta veikliausia valstijos organizacija. Suvažiavimo metu jai buvo įteiktas specialus pažymėjimas. Kalifornijos atstovai stovi už prezidiumo stalo įteikimo metu, jų tarpe Liucija Mažeikienė ir Angelė Nelsienė.

LOS ANGELES

AUGANTIS ALT S-GOS LOS ANGELES SKYRIUS

Lietuvių Tautinės Sąjungos Los, Angeles skyriaus nariai birželio 10 d. susirinko Tautinių namų apatinėje salėje išklausti pranešimų mūsų atstovų, dalyvavusių ALT S-gos seime Clevelande. Susirinkimą atidarė sumaniai ir taktiškai vadovaujanti skyriui pirmininkė Rūta Sakienė, pristatydama nariams ir svečiams Los Angeles delegatus, dalyvavusius Clevelande: vicepirmininką Joną Petronį, Birutę ir Joną Steikūnus ir inž. Antaną Mažeiką, kuris dalyvavo kaip tarybos narys.

Mirusio nario Kazio Statkaus pagerbimui pirmininkė paprašė susirinkusius atsistoti tylos minutei.

Dalyvavęs Tautinės Sąjungos seime kaip atstovas Jonas Petronis, padarė Los Angeles skyriaus 3 metų veiklos apžvalgą. Skyriaus veikla 3-jų metų laikotarpyje buvo gyva ir sėkminga. Lietuvių Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrius su Korp! Neo-Lithuania Los Angeles padaliniu surengė buvusio Nepriklausomo Lietuvos prezidento Antano Smetonos 40 m. mirties paminėjimą lietuvių visuomenei ir buvo rodoma inž. Antano Mažeikos iniciatyva atnaujintas filmas iš prezidento Antano Smetonos gyvenimo Lietuvoje, egzilėje, tragiška mirtis ir laidojimo apeigos Clevelande.

Tautinės Sąjungos nariai padengė susidariusias išlaidas dėl filmo pagaminimo 1500 dolerių savo aukomis ir iš kasos. Skyrius prisidėjo fiziniu darbu ir pinigais. Buvo surengtas prieškalėdinis pobūvis, pasiuntinybės rūmų remonto reikalam ir surinkta 1150 dolerių. Daug talkininkauta vykusiame Los Angelėje Vli-ko Seimui, kur Alto pirmininkas buvo inž. Antanas Mažeika. Lietuvių Tautiniai namai, kurių pirm. yra Jonas Petronis, tapo mūsų padangės stambiu rėmėju kultūrinių, visuomeninių ir tautinių reikalų. Tautiniai namai "Dirvai" reikiamu laiku atskubėjo su pagalba 500 dolerių auka. Tautinės Sąjungos Los Angeles skyrius su Tautiniais namais prisidėjo padengti išlaidas Dirvos redaktoriaus Vytauto Gedgaudo įsijungimo į redakcijos darbą 25 m. pagerbimą Lietuvių Dienos žurnale. Skyrius palaiko ryšius su kitomis organizacijomis. Tautinės Sąjungos ir Los Angeles skyriaus 35 m. įkūrimo sukaktį nutarta švęsti spalio 28 d. Jono Petronio 3 m. apžvalga padarė didelį įspūdį Clevelando seime.

Birutė Steikūnienė pranešė, kad dalyvaudami Clevelande kaip atstovai turėjo daug malonumo, buvo kaip viena šeima, visur matėsi organizuotumas, tvarka, gražus patarnavimas, sunku buvo skirstytis ir važiuoti namo. Petronio pranešimu apie Los Angeles tautininkų skyrių buvo

Šv. Kazimiero metų iššiklės Toronte

J. VARČIUS

Prieš pora metų užplauoti šv. Kazimierui pagerbti renginiai, prasidėję Romoje š. m. kovo mėn. pradžioje, išjudino viso pasaulio lietuvių kolonijas, kurios pagal savo pajėgumą minėjo mūsų tautos globėjo 500 metų mirties sukaktį. Neatsilikę ir okupuotos Lietuvos katalikai savo šventovių viduje pagerbė šv. Kazimierą, vienintelį mūsų tautos šventąjį ir globėją, tėvynės meilės žadintoją ir vilčių puoselėtoją šimtmečių kovoje su rusiškuoju imperializmu, didžiausiu pasaulyje tautų žudiku bei naikintoju.

1984 kazimierinių metų pirmojo pusmečio minėjimai atkreipė dėmesį viso krikščioniškojo pasaulio. Ypač šv. Tėvo Jono Pauliaus II parama padėjo išgarsinti mūsų pavergtos tėvynės vardą ir rūpesčius. Praėjus šiame pusmetyje pagrindinių minėjimų bangai, antrasis pusmetis paskirtas kazimierinių metų užbaigimui, kuris bus apvainikuotas Religinio pasaulio lietuvių katalikų kongreso renginiais š. m. rugsėjo mėn. 1-2 dienomis Toronte mieste, Kanadoje. Tai

visi sužavėti: narių skaičiumi, aukomis, Tautinių namų dosnumu.

Jonas Steikūnas pranešė apie bendrą dienotvarkę ir tvarką. Pastebėjo, kad seimas buvo sėkmingas ir tvarkingas.

Tarybos narys inž. A. Mažeika pažymėjo, kad seimo pagrindinis tikslas yra pagilinti veiklą. Skyrių pranešimai nebuvo žavėtinai. Buvo prašoma kreipti dėmesį į jaunąją kartą. Nepaprastai įdomi buvo Jono Rimkūno paskaita "Žvilgsnis į ateitį". Los Angeles tautininkų skyrius narių skaičiumi yra antroje vietoje. Mes turime stiprų neolituojančių skyrių. Banketo metu, pristatant svečiams Los Angeles atstovus, buvo labai smarkiai plota. Matome, kad Los Angeles tautininkai stipriai veikia. Gražus ir geras būdas yra skyrių atstovauti, nors ir patiems reikia apsimokėti kelionę, pažymėjo tarybos narys inž. A. Mažeika.

Pirm. Rūta Sakienė nuširdžiai padėkojo delegatams už gerai atliktą darbą.

Su didelėmis ovacijomis priėmė į savo šeimą naujus narius: Kazį ir Stasę Gričius ir Česlovą Vilčinską.

Po susirinkimo vaišinomės skaniais užkandžiais ir kavute. Besišnekučiuojant buvo pagerbti ir mūsų varduvininkai: Rūta Sakienė, Antanas Mažeika ir Antanas Galdikas.

Henrikas Bajalis

vyks opera, turi tik 1200 vietų. Bilietus galima įsigyti:

CLEVELANDE — Dievo Motinos parapijoje;

CHICAGOJE — J. Vaznelio parduotuvėje, 2501 W. 71 Street, Chicago, Illinois 60629, tel. 471-1424;

NEW YORKE — Religinės Šalpos Įstaiga, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N. Y. 11207, tel. (212) 647-2434;

PHILADELPHIJOS APYLINKĖJE — Edmundas Binkis, 209 Yellow Stone Rd., Plymouth Meeting, Pa. 11946, tel. (215) 828-1150;

TORONTE, Kanadoje — V. Taseckas, 3380 Galena Cres., Mississauga, Ont. L5A 3L8, tel. (416) 279-0363.

Kongreso svečiams iš Amerikos ir tolimesnių vietovių yra rezervuoti du viešbučiai: Royal York, 100 Front St. W., Toronto, Ont. M5J 1E3, Canada, tel. (416) 368-2511 ir Westbury Hotel, 475 Yonge St., Toronto, Ont. M4X 1X7, Canada, tel. (416) 924-0611. Kambarių kainos Royal viešbutyje — \$74.00 vienam arba dviems asmenims. Nurodytos kainos yra kanadiška valiuta. Rezervacijų reikalu kreiptis tiesiogiai į viešbučius, pasiūnčiant vienos paros mokestį ir pažymint "Lithuanian Congress". Garantuotos rezervacijos priimanos iki liepos 30 d. Po šios datos — rezervacijos negarantuojamos.

Svarbesniais reikalais kreiptis į kongreso pirm. dr. Sungailą, adresas — 109 Riverwood Parkway, Toronto, Ont. M8Y 4E4, Canada, tel. (416) 239-1047.

Visos kongreso komiteto komisijos dirba rūpestingai ir planingai, kad kazimierinių metų pabaigtuvės būtų vieninga išeivijos lietuvių manifestacija, kurios žodis pasiektų pavergtą Lietuvą ir laisvąjį pasaulį.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

DOVANOS GIMINĖMS LIETUVOJ

Nauji pasikeitimai ir pertvarkymai siuntiniams į Lietuvą siūsti: Nuo rugpjūčio 1 siuntėjas jau negalės sumokėti maitą. Sena tvarka, sumokant maitą čia, siuntinių užsakymus priimame iki liepos 16-os 1984 m. Visi seniau skelbti mūsų siuntiniai galioja.

Siuntinys Nr. 2 — 1984

3 m. šilkinio aksomo suknelė; 3 m. labai geros vilnonės medžiagos eilutė; 2 sv. vilnonių siūlų; 3 vilnonės gėlės skarelės, 1 didelė vilnonė plona gėlė vakarinė skara; nepermatomo nailono medžiaga suknelė; 1 pora „wrangler“ rumbuoto aksomo jeans; 1 pora denim jeans.

Šio siuntinio kaina su maita ir persiuntimu \$450.00.

Į šį siuntinį dar galima dadėti 7 svarus įvairių prekių.

Žemiau siūlome keltą naudingesnių dalykų (kaina su maita):

Dirbtinio minko kailis paltui, DeLux, sveria 6 sv.	\$10.00
Jeans, rumbuoto aksomo, „Wrangler“ arba „Levi“	\$42.00
Vyriškas arba moteriškas megztinis	\$50.00
Vilnonė arba šilkinė skarelė	\$12.00
Teleskopinis lietsargis	\$12.00
Vyriški arba moteriški pusbatiai	\$48.00
Puiki medžiaga suknelėi	\$40.00
Šilkinio aksomo medžiaga suknelėi, 3 m.	\$60.00
Aksomo medžiaga kostiumui, dvigubo pločio, 3 m.	\$76.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$70.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$80.00
Angliška vilnonė medžiaga eilutei, 3 m.	\$100.00

Šiuos maisto produktus galima siūsti su rūbais: 1 sv. arbatos — \$8.00, 1 sv. nescafes — \$12.00, 2 sv. pupelių kavos — \$14.00, 1 sv. šokolado — \$7.00, 40 cigarečių — \$5.00.

Sudarant siuntinį savo nuožiūra reikia pridėti \$60.00 persiuntimui.

Siunčiame pramogines ir kitokias muzikos plokšteles.

BALTIC STORES, LTD.

(Z. JURAS)

11 London Lane, Bromley, Kent,
BRI 4HB, ENGLAND
Tel. 10 460 2592

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS

ALGIS MATAS

DALIA ŠIRVAITIS

PETRAS MATAS

ANTANAS KALVAITIS

PATRICIA SAJOVEC

JONAS DUNDURAS

HOWARD TURNER — Attorney

Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

Tik neatsivežkit plytų...

Aurelija Balašaitienė

Jau virš trijų dešimtų metų Clevelande gyvuoją veikli, kultūringa ir darbšti, kad ir negausinga lietuvių kolonija. Septintoji Tautinių šokių šventė yra jos svarbiausias, rizingiausias ir didžiausias renginys, į kurio pasisekimą yra dedamos visos pastangos. Kaip jau praeitis parodė, tokio pobūdžio renginiai Chicagoje ar Toronte visada buvo Clevelando lietuvių ir fiziniai, ir moraliniai remiami. Taip pat Clevelando lietuviai dosniai reaguoja į Chicago lietuvių aukų vajus, pradedant Lituanistine Katedra, Fondais, baigiant nauju Kultūros Centro projektu. Taigi, lietuviško solidarumo Clevelando visuomenė nestokoja. Tiesa, kad mes neturime patirties tokiems didelio masto renginiams, kaip šokių šventė. Tačiau, žinodami didžiosios mūsų spaudos iki šiol parodytą gerą valią, mūsų žurnalistų pastangas ir lietuviško soli-

darumo jausmus, paramos tikėjimą iš visų.

Deja, š. m. Draugo 15 dienos laidoje m. dr. pasirašytas vedamasis sukėlė audrą net ir cilinių visuomenės narių tarpe, dar primygtinai komentuotas per Tėvynės Garsų radijo valandėlę. Netenka abejoti, kad to vedamojo pasekmės dar ilgai neigiamai atsilieps santykiuose tarp Chicago ir Clevelando. Gaila, kad tuo metu, kai mums vienybė yra svarbi, tokie "rašymai" tą vienybę skaldo.

Nors visada tokius renginius organizuojant yra neišvengiamų problemų, toji šventė toli gražu nėra nei "sunkiai gimdomas kūdikis", nei "migreninis galvosopis". Ir Clevelandas nėra "Meka"... Lietuviams geriau tiktų "Vilnius", nes išlaimo išpažintojų savo tarpe mes neturime. Frazė sarkastiška, netiksli, nereikalinga.

Clevelandas nėra Vilnius, tačiau kodėl "miesto vaiz-

Grandinė šoka tautybių festivalyje Clevelande š. m. birželio 17 d.

V. Bacevičiaus nuotr.

das prašosi plytų"? Kada m. dr. buvo paskutinį kartą Clevelande? Ar m. dr. yra aplankęs Lietuvių Namus, kurie yra gavę net kelias premijas už "architektūrą ir grožį"? Ar jis yra aplankęs garsų Clevelando muziejų, kurio sodelis yra miniatiūroje Varsalio imitacija ir kuriame yra garsiausių pasaulio klasikų paveikslai ir puikus egiptologijos skyrius, dvi lietuviškos parapijos, "Dirva", lietuvių prekybos, miesto centre dangoraižiai?

Ir ne verkšlenimu kviečiame į Clevelandą, bet lietuviško išipareigojimo pagrindu, kaip mes patys keliaudavome į kitas, tolimas vietas.

Argi mūsų jaunimas užsitarnauja tik tokio įvertinimo, kad jis šoka mūsų tautinius šokius todėl, kad jį publika "myli"? Ir kad "kartkartėmis išauga didesni dalykai: lietuviškos šeimos"?... Jei lietuviška šeima yra svarbus mūsų gyvenimo elementas, tai vistiek netikslu būtų tvirtinti, kad jaunimas šoka, tik "gyvenimo draugų" ieškodamas.

Clevelando miesto panorama yra graži. Per pasku-

tinius kelis mėnesius baigiamas statyti "Standard Oil Co." dangoraižis, naujieji teisingumo rūmai, federalinis pastatas, Clevelando vaizdą lygina su Amerikos gražiausiais didmiesčiais. Čia gražūs priemiesčiai, patraukli pakrantė, atgaivintas miesto centras su savo Playhouse teatru... Kas ieško kultūrinio gyvenimo, tas jį randa. O Clevelando lietuviai savo miestu, jiems suteikusiui vaishingus namus, yra patenkinti ir laimingi.

Ne Clevelando vaizdai plytos reikia, bet tokiems straipsniams, kurie ardo kitų darbo pastangas ir pajukia rengėjų darbą. Aštirus plunksnos populiarumo ieškojimas neturėtų būti daromas pozityvios lietuviškos veiklos sąskaiton. To

nepateisina jokia "linija" nei laikraščio tiražas. Tai nuodai mūsų visuomeninio gyvenimo taurėje.

Bet turime viltį, kad "Draugo" skaitytojai pajėgs atskirti "dirses nuo kviečių" ir yra jautrūs lietuviškam reikalui. Kai kurių žurnalistų — Lietuvių Bendruomenės "sūlių" neigiamos reakcijos į Septintosios Tautinių šokių šventės rengimą yra sunkiai suprantamos. Laukiame visų lietuvių, kurie nepasiduoda nerūpestingos plunksnos populiarumo ieškojimui, bet natūraliai reaguoja į visa tai, kas yra pozityvu ir prisideda prie lietuviškos reikalo. Laukiame visų atvira širdimi ir ištiestomis rankomis.

...ir prašome neatsivežti plytų...

Clevelando Lietuvių pensininkų klubo valdybos narė S. Lozoraitienė prisega gėlę A. Balašaitienei, kuri kalbėjo pensininkų klubo susirinkime apie Birželio išvežimus. Šalia klubo pirm. B. Nainys.

V. Bacevičiaus nuotr.

BLAHA • CHIARA • DARGIS • DEGUTIS • IGNAS • KEZYS
LINGERTAITIS • PALUBINSKIENE • PETRIKONIS • RIMAS • SILGALIENE
SHUKYS • VASKYS • VENCLAUSKAS • ZOTOVIENE • ZUMBAKIENE

KVIEČIAME KLEVELANDE APLANKYTI,

AMBER STUDIOS, INC.

GINTARO GALERIJA
505 EAST 185 STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
TEL. 216/531-3500

• PER ŠOKIŲ ŠVENTES, GALERIJA BUS ATIDARYTA KIEKVIENĄ DIENĄ

Kviečiame visus dalyvauti

1984 LAISVĖS OLIMPIADOJE

Toronte, Ontario, Kanadoje

SPORTAS:

- birželio 23, 30 — šaudymas latvių klube
liepos 5 — Olimpiados atidarymas 6 v.v. Etobicoke Centennial stadione
Futbolas, krepšinis, ledo rutulys
liepos 6 — tenisas, futbolas, krepšinis, lengvoji atletika, ledo rutulys
liepos 7 — tinklinis, tenisas, lengvoji atletika, plaukimas, futbolas, krepšinis, ledo rutulys

SPECIALŪS RENGINIAI:

- liepos 2 — 5:30—7:30 v.v. Laisvės Olimpiados kultūrinis Festivalis, Ontario Place, Summer Gardens. Lietuviams atstovaus VIOLETA RAKAUSKAITĖ iš Anglijos.
• Apdovanojami iškiliausi atletai: lietuvių — Arvydas Barauskas iš Londono, Ontario
• Laisvės Olimpiados liepsnos uždegimas ir vėliavos pakėlimas
liepos 5 — 6:00—7:00 v.v. Laisvės Olimpiados atidarymas Etobicoke Centennial Stadione.
• liepsnos atnešimas, vėliavų eisena, atletų eisena
liepos 7 — 7:30 v.v. Baigiamieji šokiai, Constellation Hotel, 900 Dixon Road, Toronte (prie aerodromo) \$8 asmeniui

- Loterijos bilietai — platinami jau dabar parapijose.
- Sporto Programų/jėjimo kaina \$10 asmeniui (perkant iš anksto) \$12 asmeniui (perkant Olimpiados metu).
- Nakvynė specialia kaina CONSTELLATION HOTEL Regina (Stočkutė) Knox (416) 675-1500 (netoli aerodromo) 900 Dixon Road. \$50 asmeniui po 4 kambarių.
- Biliety bei Programų/jėjimų užsakymas ir Informacija 24 val. į dieną: (416) 537-4375 arba rašyti 1984 Free Olympiad, 83 Christie St., Toronto, Ont. M6G 3B1 (Attention: Lithuanian Organizing Committee)

Apie Sūduva, Jotvingiją ir Dainava

Jūratė Statkutė de Rosales

Praeitų metų gale, iš Barquisimeto miesto atvykęs į Caracasą ekonomistas Aleksandras Vabalas man padovanojo iš JAV-bių atvežtus du puikiai išleistus profesoriaus Puzino raštų tomus. Jau praėjo šeši mėnesiai nuo dovanos gavimo, o vakarais vis dar sklaidau šios ypatingai mielos knygos puslapius. Nežinau kam daugiau nuopelnų norėčiau priskirti — ar kruopščiam autoriui Puzinui, ar atsidasvusiai našlei/leidėjai, ar leidyklai už švarų apipavidalinimą, ar gal tam asmeniui, kuris atliko sunkiausią ir labiausiai nesavanau-dišką darbą: Antanui Mažiuliui, paruošusiam mirusio profesoriaus raštus spaudai.

Mažiulio įvesta knygos chronologinė tvarka (kitaip jos negaliu pavaidinti) įtraukia skaitytoją į naują dimensiją. Daugiau ar mažiau žinomi duomenys, kartą išdėstyti vienas po kito lyg planingame evoliucinio maršruto nustatyme, priverčia skaitytoją pastebėti tokius dalykus, kurių jis šiaip gal nebūtų įžiūrėjęs.

Šitaip bekeliaujant knygos puslapius, sustojau ties skyriumi "Sūduvių problema". Poskyryje "Painiavų atnarpiojimas", profesorius Puzinas rašo: "Galimas dalykas, kad pačioje pradžioje tais skirtingais vardais galėjo būti vadinami tos pačios kilties atskirų sričių gyventojai, pvz. šiaurėje ir vakaruose labiau buvo prigiję sūduvių vardas, o pietuose — jotvingių ar dainavičių. Kalbininkai, remdamiesi išlikusiais vietovardžiais bei asmenvardžiais yra nustatę, kad sūduviai buvo prūsams labiausiai gimininga kiltis ir, kad jų kalba buvusi prūsų kalbai labai artima tarmė." Tos pačios nuomonės, kiek pamenu, buvęs ir pats Būga. Taigi dviem ypatingai tvirtais autoritetais pasiremami matome, kad ta pati kiltis turėjo net trys skirtingus pavadinimus. Kyla tuomet klausimas: kodėl jiems reikėjo tiek skirtingų vardu tai pačiai tautai nurodyti?

Prisiminiau kitą Barquisimeto miesto lietuvių, teisi-

ninką Kazimierą Nausėdą, kuris kartą, mano užklaustas, kaip jo giminėje, Lietuvoje, buvo kirčiuojama Nausėdos pavardė, nusijuokęs atsakė: "Mus ten vadino ne tiek Nausėdais, kiek galiniais. Mūsų namas stovėjo pačiame kaimo gale". Su šiuo atsakymu, Nausėda įdavė man įdomų kalbinį raktą į rankas.

Ne vien paskutinio namo gyventojai buvo pas mus vadinami galiniais. Ta pati taisyklė galiojo ir baltiškų tautų pavadinimams. Kalbėdamas apie baltišką galindų kiltį, Būga rašė: "Galindo vardą kildinu nuo 'galo'... galindas yra 'gale gyvenęs'. Č. Gedgaudas savo ruožtu mums primena, kad vakarų galindai buvę paskutinė baltų tauta baltiškų etniškų žemių pietvakariuose, o rytiniai galindai mūsų etniškų žemių gale gyveno rytuose, prie, ar net už, Maskvos. Lietuvoje šiuo metu yra įtariama, kad būta trečiųjų, pietų galindų, kas tačiau dar nėra įrodyta.

Visais atvejais, lygiai ta pati mūsų kalbos vidinė logika turi galioti svarstant Nausėdos pavardę, kuri greičiausiai nurodė nausėdijos gyventoją, naujakurį. Tačiau jei turime nausėdiją ir Nausėdą, tai kodėl nepastebime, kad pats žodis "soudinai" (sūduvių vardas pas Ptolomėją) ir vėlesnis "Sudowia" esą tos pačios šaknies kaip "sėda", pagal "nausėdą"? Vokalizmo atžvilgiu išsilaikome švarioje baltų kalbų balsių kaitos linijoje. Mūsų ir latvių dvibalsiuotas "suodis" (pagal Būgą, ugnies nuosėdos) mums pateikia pilną dvibalsį 'uo'. Jį randame seniausiam mums žinomame Sūduvos vardo įrašyme douninikiškoje formoje "Soudenoi" ir vėlesniame su-prastinime "Sudowia".

Jau senai teko man pastebėti svarbų baltų senosios santvarkos bruožą: baltai skirstėsi į asmenis, kurie likdavę sėsliai tėviškėje žemę dirbti ir į tuos, kurių paskirtis buvusi laimės ieškojimas svetur. Esu pastebėjusi, kad ankstyvaisiais baltų istorijos laikais, kai būdavo vedama stambių

prekybos ar karo ekspansijų politika, "gaudytojų" šaknies pavadinimai pastoviai kartojoši tose vietovėse, kuriose vyko ekspansija. Nuo antro tūkstantmečio po Kr., kai baltų tautos pradėjo tirpti, tos šaknies pavadinimus jau užtinkame etninių žemių pasienio srityse, kur judrusis tautos luomas buvo priverstas ginti tautos sienas.

Česlovas Gedgaudas tiksliai pastebėjo, kad veiksmazodžiai "gaudyti", "vyti" ir "varyti" buvę pas mus labai reikšmingi. Iš veiksmazodžio "gaudyti" jis išveda ir jotvingių vardą. Jotvingiai buvę, iš tiesų, gaudytojai. Tuo tarpu Ptolomėjaus greičiausiai labai tiksliai užrašyti "soudinai" buvo sėsloji tautos dalis. Ne veltui pastebi prof. Puzinas, kad sūduviai dažniausiai

minimi šiaurėje ir vakaruose — juk ten žemės buvo mažiau prieš puldinėjamas — o jotvingiai pietuose, — jie juk gynė pietvakarinę baltų tautų vieneto sieną. Su laiku pirmą kartą prasmė nustojo galiojusi, ir beliko tautos pavadinimas.

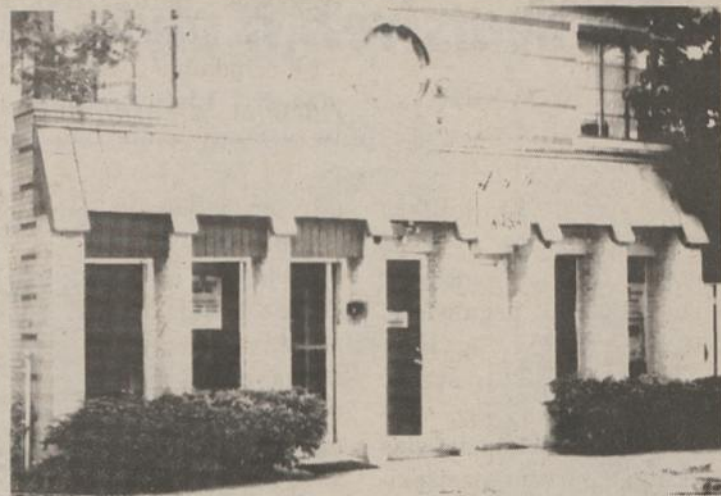
(Žemaitijoje, sėslo šakos vardas tebėra išsilaikęs iki mūsų laikų: tai esą "but-šaknys", tie šeimos nariai kurie lieka namuose ūkio žiūrėti. Ten būta betgi ir "Samogetijos" vardo, kuriame randame gaud got/t get (gaudytojų šaknį, turbūt užsilikusią iš ekspansijų ar gynybos laikų).

Lieka Dainavos pavadinimas. Teatleidžia man Krėvė, jei nedrąsiai prisipažinsiu, kad mano manymu žodis Dainava nurodė ne poetišką dainų žemę, o rezervuotos medžioklės (gal ir žūklės) žemes.

Dainavos žodžio šaknį užtinku seniausiuose mūsų istorijos klotuose kažkodėl pastoviai surištą su medžioklės prasme. Senose mūsų tarmėse, ši šaknis nurodė veislingumą (pvz. dieni karvė, dieni kumelė, diena moteris). Sanskritas tą patį žodį vartojo nurodymas teliuką atvedusią, pieno turinčią, karvę. Dainava pilnai galėjo būti medžioklės rezervatas.

Iš švento Bruno mirties aprašymų žinome, kad kaip tik tai tarp buvusių prūsų ir lietuvių žemių augusi šventa giria. Brunas su savo palydovais buvęs nužudytas, nes įžengė į šventgirį. Vėliau, 1379 metų sutartyje, Ordinas specifiniai mini lietuvių kunigaikščių teisę medžioti Sūduvos žemėse. Kunigaikščiai anais laikais turėję specialią teisę medžioti rezervatuose.

Statau sau klausimą, į kurį nerandu atsakymo: ar

KASOS, Lietuvių Federalinės Kredito Unijos Chicagoje nauji namai. Jono Tamulaičio nuotr.

KASOS, Lietuvių Federalinės Kredito Unijos Chicago skyriaus Marquette Parke naujų namų iškilmingas atidarymas įvyko š. m. birželio 9 d. Nuotraukoje kaspinę kerpa Chicago skyriaus vedėja Aušra Cibaitė ir KASOS Direktorių Tarybos narys dr. Tomas Remeikis. Toliau stovi Jurgis Matusevičius. Jono Tamulaičio nuotr.

Dainava galėjo būti žodis, nurodantis mūsų senovės "National Park"?

* * *

Etimologija, t. y. žodžio kilmės išvedimas iš kito žodžio šaknies, yra ne kas kita, kaip spėliojimų žaidimas. Etimologijos dėsty-muose visada yra labai sunku ką nors šimtaprocentiniu tikrumu įrodyti. Gal kiek tikslesnį atsakymą tegalima gauti tais atvejais, kai sugretinimas pats neabejotinai save patvirtina: pvz. jei upė vadinasi "Upytė", o kalnas vadinasi "Žaliakalnis", tai abiejų kaip ir nelieka iš kur tie pavadinimai atsirado. Tačiau jei kalnas vadinasi "Sudkalnis" (tokio esama Užvenčio valsčiuje), jau ir prasideda spėliojimai: ar čia būta sodybos ant kalno? ar ten kadaise sūduvių gyventa? ar gal laisvai paukščiuką užmovę ant raidės s, atpažinsime kitą kalno tankesnių krūmų paskirtį?

Nežiūrint juokų ir pašaipų, visgi tais atvejais, kai etimologija parodo pastoviai daug kartų pasikartojančią tokio pat pobūdžio žodžio darybą, įrodo tam tikrą kalbos vidinės psichologijos tvarką, — dažniausiai toponimijoje —, tuomet etimologija mums visgi duoda jei ne pilną įrodymą, tai bent gairę tolimiesiems tyrimams.

Viduramžių raštuose dar daug kas lieka neaišku, gal todėl, kad sunku yra dabartinių laikų žmogui pilnai suprasti ano laikotarpio sąlygas ir galvoseną. Taigi kartą pastačius hipotezę,

paremtą ant "etimologinio spėliojimo", vertėtų ją patikrinti peržiūrinėjant senesnių laikų įrašų originalus, kuriuose pats kontekstas dažniausiai parodo, kokia prasme kiekvienas pavadinimas buvęs vartojamas. Galų gale, ir to paties žodžio vertė neretai keičiasi amžių bėgyje: iš bendrinio daiktavardžio pasidaro tikrinis, kuris nurodo jau ne profesiją, ne vietovę, o tautą, taip, kaip mes žodį "tauta" suprantame šianšienai. Teisingai sako prof. Puzinas, kad tai yra painiavų atnarpiojimas.

Kasgi būtų galėjęs pagaltoti, kad Sūduvos, Jotvingijos ir Dainavos žemių pavadinimo raktai gal tikrai ko gero bus atkeliavę į mūsų rankas iš tolimo Barquisimeto miesto dviejų lietuvių žinyno? Barquisimetas stovi pačiame Venezuelos vidury, sausos raudonos žemės, aukštais kaktusais nusagstytos, plynėje, o Dainava pasižymi gausiais ežerais, vešlia augmenija, žaliuojančiu grožiu..

OWNER OPERATORS WANTED
Trailer Transit, a fast growing company, needs 2 or 3 axle tractors to pull empty trailers nationwide. We pay all permits except Indiana base plate and Ohio Hut. We pay 71% of gross, load ratio 80-85%, weekly settlement, 50% advance on each load. Group health insurance available through company. All our operations people are exowner operators or driver. If you are 23 years old or older and you think you and your equipment can pass all D.O.T. requirements call 800-821-6093 (Indiana) 800-343-2229 (all others) ask for BOB. (25-28)

PHYSICAL THERAPIST
Immediate opening for a Reg. Physical Therapist for Progressive Home Health service. Experience preferred. Opportunity for advancement. Excellent salary and benefits plus mileage. Call or send resume to: Dixie Mensaugh, Director of Home Health Care, COX MEDICAL CENTER, 1422 N. Jefferson, Springfield, Mo. 65802. 417-836-3286. (25-34)

PRODUCTION SUPERVISORS

Due to dramatic growth of our business the leading manufacturer of chain saws and line trimmers requires additional supervisors. Qualified candidates will possess strong employee relation skills and will have a minimum of 3 years exp. in high volume assembly or heavy machining.

We offer competitive salaries and benefits in an excellent outdoor recreation area. Send resume including current salary in confidence to:

PERSONNEL MANAGER
BEAIRD-POULAN/WEED EATER
Division of Emerson Electric
#1 Poulan Dr.
Nashville, AR 71852
EOE M/F

NEW YORK

BIRŽELIO ĮVYKIŲ
MINEJIMAS
NEW YOFKE

Jau virš 40 metų lietuviai prisimena kasmet tą baisų lietuvų tautos naikimo birželio mėnesį, kuris amžiais liks nepamiršamas lietuvių istorijoje. Tuo tragišką tautos įvykius minime bažnyčiose, radijo valandėlėse, spaudoje ir kartu visa lietuvių visuomenė didžiulėse salėse.

Šių metų birželio 17 dieną toks minėjimas Lietuvių Bendruomenės New Yorko Apygardos iniciatyva įvyko Kultūros židinyje, Brooklyn, N. Y. Atidarė LB Apygardos pirmininkas Aleksandras Vakselis ir pakvietė invokacijai Tėv. Leonardą Andriekų, O. F. M., kuris priminė, kad prieš 43 metus buvo išrauti iš tėvynės tūkstančiai mūsų brolių bei seserų ir išręmti skausmui bei mirčiai.

Lietuvos generalinis konsulas Anicetas Simutis tuos

tragiškus tautos įvykius nušvietė istoriniu požiūriu atkreipdamas klausytojų dėmesį į Lietuvos okupanto pirmuosius žingsnius einant į mūsų tautos iki tol dar negirdėtą baisųjį nekaltų žmonių kančios nei dabar taip išgarsinto žydų žodžio "holocaust" žudymai. Sovietų suimtieji nebuvo sužadinami, kaip žydai nacių specialiai įrengtuose pečiuose momento būvyje. Sovietų to meto naikimo būdas nuo nacių skyrėsi tuo, kad mirčiai pasmerkti nelaimingieji turėjo iškęsti ilgą mirties agoniją. Daug silpnųjų, ypač moterų ir vaikų mirdavo kelyje į Sibirą, išbadę silpną pakeliui šaudomi.

Prelegentas atkreipė klausytojų dėmesį į neseniai išleistą kun. dr. J. Prunskio knygą "Lietuviai Sibire", kurioje aprašyti tie žiaurūs lietuvių tautos pergyvenimai faktais, pavardėmis nurodyti kankiniai ir kai kurių iš jų tragiškas gyvenimo galas. Nurodyti ir didieji deportacijos vadai tą žiaurų lietuvių tautos naikimo terorą vykdę. Jis pažymėjo, jog tie išbandyti sovietų genocido metodai tebenaudojami ir iki šių dienų, tik gal kiek santūresnėje formoje. Kalbėtojas priminė to baisaus teroro metu ir nuo tėvų atskirtų lietuvių vaikų žiaurų likimą.

Meninę programą atliko solistė Daiva Mongirdaitė iš Bostono. Ji savo pasirinktu lietuviškų dainų repertuaru ir puikiu išpildymu jaudino klausytojus tuos įvykius primenančiais dainų žodžiais ir jautriu išpildymu.

Solistei akompanavo pianistas William Smiddy.

Irena Vėblaitienė, new-yorkiečiams gerai pažįstama dailiojo žodžio menininkė taip pat labai jautriai paskaitė tai dienai pritaikytus literatūrinius kūrinius. Jų tarpe ir B. Pūkelevičiūtės eilėraštį "Paskutinis birželis".

Po programos buvo padėtas vainikas prie Laisvės Kryžiaus šauliams palydinti su vėliavomis. (eč)

BOSTON

BRIGITA ŠPAKEVIČIŪTĖ
BAIGĖ UNIVERSITETĄ

Brigita Renata Špakevičiūtė šį pavasarį baigė tarptautinių santykių studijas (cum laude) Tufts universitete. Pasinaudodama universiteto "pasikeitimo" programą, pusmetį studijavo Londono universitete, Anglijoje.

Brigita, Renatos ir Juliaus Špakevičių vidurinioji duktė, gimė Bostone 1962 m. Pirmąją mokėsi baigė Bostono Aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Taip pat dalyvavo skautėse bei Onos Ivaškienės vadovaujamoje tautinių šokių grupėje.

Visa Špakevičių šeima yra labai lietuviška. Tai turbūt tėvėlių dėka. Linkime mielai Brigitai ir toliau dirbti su lietuviais ir visada pasilikti toje aukštumoje.

PARENGIMAI

• Rugpjūčio 12 d. 8:30-9 val. 7-tas TV kanalas perduos mišias, kurias atnaušaus kun. Albinas Janiūnas. Organizuoja Vyčiai.

• Rugpjūčio 12 d. Minkų radijo programos gegužinė-piknikas Romuvos parke Brocktone.

• Rugsėjo 16 d. 3 val. So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos 85 metų sukakties balius-banketas.

• Rugsėjo 29 d. Kultūrinis renginys šv. Kazimiero garbei So. Bostone Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Spalio 7 d. Laisvės Varpų renginys So. Bostono Lietuvių Piliečių Draugijos salėje.

• Spalio 14 d. 3 val. šv.

Mišios Bostono katedroje šv. Kazimiero garbei.

• Spalio 21 d. 3 val. First & Second Church salėje Bostono dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas šv. Kazimiero garbei.

• Vasario 10 d. 3 val. p. Lelijos šukytės koncertas Jordan Hall salėje. Rengia Baltų Draugija.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

ELECTRICIANS

Expanding Grand Prairie Plant has immediate openings for experienced Electricians. Working knowledge of AC and DC Motor and Controls necessary. SCR Drive up to 400 Horsepower a plus. 5 years industrial experience. Up to \$25,000 per year including overtime. Non smokers only. Apply or call:

POLY AMERICA

2000 W. MARSHALL
GRAND PRAIRIE, TX. 75051
214-647-4374
EOE, M/F

(22-26)

A. A.

BRIGITAI BANEVIČIŪTEI-SAPPAS

tragiškai žuvus, neapsakomo skausmo prislėgtiems — Jos mamytei OLGAI, seserims: GENOVAITEI DILBIENEI ir Jos šeimai, IRMAI BANEVIČIŪTEI, broliui VOLDEMARUI ir visiems artimiesiems skausmo valandoje giliai užjaučiame ir jungiamės Jūsų liūdesin

Juozė Augaitytė
Valerija Buinienė
Rima, Gabrielius Mironai
Aldona Mošinskienė
Kazimiera Pliuškonienė
Česlovas Tamašauskas

A. + A.

REGINA ir NIKODEMAS REIKALAI,

š. m. birželio mėn. 12 d. netikėtai mirė. Gyveno Kenosha, Wisconsin.

Giliame nuliūdime liko duktė GRAŽINA su vyru Marku Hamiltonu ir sūnus VISMANTAS su žmona ANITA ir dviem vaikaičiais. Kiti giminės likę Lietuvoje.

Birželio 18 d. 11 val. įvyko gedulingos pamaldos šv. Petro bažnyčioje, 23rd Street (kampas 30th Ave.), Kenosha, Wisconsin.

Atsiveikinimui atvyko artimieji giminės, draugai ir pažįstami.

Prašyta vieton gėlių aukoti šv. Mišioms arba Tautos Fondui.

Laidojimas įvyko tik šeimos narių tarpe.

Duktė Gražina ir sūnus Vismantas

A. A.

KOSTUI JUODĖNUI

Lietuvoje mirus, jo sūnui Dr. EDMUNDUI JUODĖNUI su šeima ir kitiems giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia

Ohio Lietuvių Gydytojų
Draugija

A. A.

KAROLINAI ČESNAVIČIENEI

mirus, jos sūnams ALGIUI ir KAZIMIERUI, taip pat kitiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia

Kar. Juozapavičiaus šaulių
Kuopos Valdyba

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Čurlionio ansamblio kanklininkai su vadove O. Mikulskiene, atlikę programą Birželio trėmimų minėjime. J. Velykio nuotr.

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Birželio 17 d. Clevelando lietuviai, drauge su latviais ir estais, paminėjo tragiškuosius birželio įvykius su ekumeninėmis pamaldomis Old Stone bažnyčioje ir minėjimu Mall aikštėje, miesto centre.

Pamaldas atlaikė kun. J. Bacevičius, kun. A. Goldikovskis ir trys latvių bei estų protestantų kunigai. Turiningą pamokslą pasakė šv. Jurgio lietuvių parapijos administratorius kun. Juozas Bacevičius.

Pamaldų metu tris giesmes atliko Čurlionio Ansamblio kanklininkai, vadovaujami muz. Onos Mikulskienės, kuriems palydėjo solistė Lilė Čaplickienė. Kelias giesmes sugiedojo Clevelando latvių vyrų ansamblis "Tėvzeme" ir estė solistė Ulle Laido.

Prie iškilmingumo daug prisidėjo gerai organizuota vėliavų grupė: JAV, Lietuvos, Latvijos, Estijos, Ateities Klubo, moksleivių ateitininkų, Kar. A. Juozapavičiaus ir žalgirio šaulių kuopų, Solidarity ir kt.

Po pamaldų organizuotai

apie 500 asmenų nužygiavo į aikštę, kur įvyko minėjimas. Trumpu žodžiu minėjimą atidarė Clevelando baltiečių komiteto pirm. Toomas Tubalkain, pakviesdamas pagrindinį kalbėtoją JAV atstovą Edward F. Feighan. Kongresmanas savo kalboje iškėlė sovietų nusikaltimus, JAV nepripažinimą sovietų smurtų įvykdyto Pabaltijo valstybių prijungimo ir ragino JAV vyriausybę reikalauti

žmogaus teisių pagerbimo sovietų valdomose valstybėse kaip sąlygą tolimesniai prekybai bei paramai. "Jeigu sovietai nori mūsų paramos, jie privalo laikytis mūsų taisyklių ir suteikti žmonėms teises. Jiems parama dabar labai reikalinga, nes sovietų fabrikai negamina, sovietų ūkiai neužaugina ir sovietai nedarba." žodį taip pat tarė vengrų laisvės kovotojų ir

Solidarumo atstovai. Minėjimo pabaigoje buvo priimta atitinkama rezoliucija.

Minėjimas buvo aprašytas Cleveland Plain Dealer ir perduotas per televizijos 8-tą stotį. Daugumą minėjimo dalyvių sudarė latviai.

Minėjimą rengė Clevelando baltiečių komitetas, kurį sudaro ALT skyrius, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

A. Pautienis

Grandinėlės šokėja Rama Bublytė tautybių festivalyje. V. Bacevičiaus nuotr.

Lietuvių organizacijų vėliavos Birželio trėmimų minėjime Clevelande. V. Bacevičiaus nuotr.

MOLD MAKERS

Bourns, Inc., wants you to come West! We currently have openings in our Precision Controls Division located in Ogden, Utah.

If you're looking for fresh air, clear blue skies, and great outdoor sports, then you will like Ogden, Utah. We are located just 35 miles north of Salt Lake City nestled against the beautiful Wasatch Mountains.

If you have experience in mold making to include: fabrication and maintenance of thermalplastic molds used for automated production of high volume small precision parts, then come to Utah. Four to eight years experience desired. Salary range: \$12.34 to \$16.10 per hour.

We offer you an opportunity to join a growing organization with challenge, excellent benefits and salary. Please call or send your resume to:

Sam Cooper
(801) 782-2070

Precision Controls Division
2533 North 1500 West
Ogden, Utah 84404

Equal Opportunity Employer M/F

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5¼% palūkanų

**PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI
ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS**

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,
šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Skautiškos šeimos susibėgimas, tautinių šokių šventės proga, įvyks birželio 30 d. nuo 11 val. iki 2 val. p. p. skautininkų V. ir A. Šenbergų sodelyje, 17829 Marcella Rd. (visai arti Dievo Motinos bažnyčios). Bus proga pasimatyti, pabendrauti ir pasisvečiuoti. Laukiamos visos sesės ir broliai. Dėl papildomų informacijų skambinti telef. 486-5918 arba 486-3531.

Savininkas parduoda gražų namą, gražioje sodyboje, Parmos aukštesnėje apylinkėje. Sodyba papuošta dekoratyviniais medžiais ir vaisiniais krūmais. Didžkeliai ir mokyklos arti. Skambinti: 842-3829.

LIETUVIŲ SODYBA PRADEDA REGISTRACIJĄ

Priimami asmenys virš 62 metų amžiaus ir bet kokio amžiaus invalidai. Pagal valdžios nuostatus už butą, šildy-

mą ir elektra, moka 30% nuo pajamų.

Moderniškai įrengti, su visais patogumais butai su vienu miegamuoju ir 'efficiencies' bus paruošti š.m. rudenį - rugsėjo mėn. Registruotis skambinant Lietuvių Sodybos administratoriui Danai Cipkieni, tel. (216) 943-0910, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094

CLEVELANDO PARENGIMAI

• BIRŽELIO 29 — LIEPOS 1 D. Aldonos Totoraitienės meno darbų paroda. Rengia LTS šventės komitetas.

• LIEPOS 1 D. sekmadienį, 2 val. p. p. VII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventė Kolizijoje, Richfield, Ohio.

Banketas 7 val. vak. Stouffer's Inn on the Square.

• LIEPOS 15 D. Pensininkų klubo piknikas parapijos kavinėje ir sodelyje.

• LIEPOS 29 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė spaudai paremti.

• RUGPIŪČIO 12 D. SLA 136 kuopos gegužinė Gaižučio sodyboje.

• RUGPIŪČIO 24-26 D.D. — Neringos ir Pilėnų tuntų savaitgalio stovykla, Camp Wandaalee, Pelee Island, Ontario.

• RUGSĖJO 2 D. Balfo gegužinė prie ežero.

• RUGSĖJO 9 D. Šilinės šventė. 10:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje iškilmingos šv. mišios, procesija į Marijos grota ir Tautos šventės paminėjimas.

• RUGSĖJO 16 D. 1 val. prie ežero ramovėnai rengia gegužinę.

• RUGSĖJO 22 D. Vasarą palydint Neringos skaučių tunto balius.

• SPALIO 6 D. Žalgirio šaulių kuopos rudens parengimas Lietuvių namuose.

• SPALIO 6-7 D. L.S.S. Skautininkų skyriaus suvažiavimas.

• SPALIO 6-7 d. šv. Jurgio parapijos Eucharistinės pamaldos (40 val. atlydai).

• SPALIO 14 D. Tėvynės Garsų radijo 35 metų sukaktis.

• SPALIO 20 D. Balfo 40 metų minėjimas-balius Lietuvių Namuose. Rengia Balfo Clevelando skyrius.

SPALIO 27 D. 25-kių metų sukaktuvinis koncertas ir balius Sv. Jurgio parapijos salėje

• LAPKRIČIO 10 D. Vaidilos teatro premjera — A. Landsbergo "Onos veidas"

FOR RENT OR SALE
OFF E. 185 St. Single home, 3 bedrms, small family preferred; no pets. For apt. call owner 261-1109

HOUSE FOR SALE

6 room bungalow, between East 185 — 200 St. 1 bedroom and bath down, 2 bedrooms up. Full basement, 2 car garage. Call: 531-2702, 9-11 a. m. or after 6:30 p. m. (22-25)

HOUSES FOR SALE

59,900 brick 3 bedroom bungalow near Our Lady.

65,000 brick 2 family in Euclid.

59,900 Euclid double aluminum sided.

57,900 aluminum sided bungalow Lake Shore & Neff Road.

49,900 4 bedroom bungalow off East 185 St.

45,900 2 bedroom bungalow off East 185 St.

43,500 range 3 bedroom off East 185 St.

Wanted licence sales person.

GEORGE KNAUS
Realtor
481-9300

(24-25)

PATRIA SVEIKINA ATVYKUSIUS SVEČIUS Į VII TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ.

Patria pasiekama iš rytų, pietų ir vakarų 90-tuoju keliu. Išvažiavus East 185 gatve ir pasukus į šiaurę važiuoti East 185 gatve iki East Park gatvės apie pusę mylios. Ant kampo East Park gatvės randasi Patria. Aplankykite lietuvišką parduotuvę, kur rasite didelį pasirinkimą vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių saldušų, lietuviškos duonos, lietuviškų sūrų ir kt.

Dovanų skyriuje, gintaro, medžio drožinių, plokštelių, audinių, knygų, lietuviškų sveikinimo kortelių ir lietuviškų lipinukų. Prašome apsilankyti.

PATRIA, 794 East 185 Street
Cleveland, Ohio 44119
Telef. (216) 531-6720

LAUKIAME SVETELIŲ

Clevelando lietuvių namai bus vaišių centras Tautinių šokių šventės dalyviams ir svečiams. Namai pasiekiami iš rytų, pietų ir vakarų 90-ju keliu; išvažiavus East 185 Street ir pasukus į šiaurę, važiuoti East 185 gatve iki Kewanee gatvės (apie 1/2 mylios). Ant kampo East 185 ir Kewanee yra Lietuvių namai.

GINTARO VALGYKLA

bus atidaryta birželio 29 ir 30, ir liepos 1 ir 2 dienomis nuo 11 val. ryto iki 10 val. vakaro. Gintare visi valgiai ir jų kainos pagal meniu. Vaikams specialus valgiaraštis su papigintomis kainomis.

LIETUVIŲ NAMŲ DIDŽIOJOJE SALĖJE

svečiams bus paruoštas valgių bufetas, kuris veiks šiomis dienomis ir valandomis:

birželio 29, penktadienį, 1 val. p. p. iki 10 val. vak.,
birželio 30, šeštadienį, 11 val. ryto iki 4 val. p. p.,
liepos 1, sekmadienį, 9 val. ryto iki 12:30 val. p. p.
ir po Tautinių šokių šventės nuo 5:30 val. vak. iki 10 val. vak.

Kainos: pusryčiai \$4.00 asmeniui, pietūs ar vakarienė \$6.00 asmeniui.

Valgių bufete bus paruošti skanūs ir sotūs patiekalai.

LIETUVIŲ KLUBAS

bus atidarytas kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki vidurnakčio.

Klubas ir Gintaro valgykla yra Lietuvių namų pastate.

Lietuvių namų direkcija maloniai kviečia visus Tautinių šokių šventės dalyvius ir svečius aplankyti namus, Gintarą ir klubą. Čia rasite jaukią aplinką, būsite skaniai pavalgydinti. Svečius, atvykstančius pavalgyti grupėmis su autobusais, prašome iš anksto apie tai pranešti namų raštinei.

LITHUANIAN VILLAGE INC.
877 EAST 185 STREET,
CLEVELAND, OHIO 44119
Telefonai: (216) 531-8318 ir (216) 531-2131

Clevelando Neringos tunto Aušrinės draugovės skautės davusios prityrusios skaites įžodį ir gavusios kaklaraiščius.

V. Bacevičiaus nuotr.

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt**
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdėsio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

DIRVA

• Dirva ateinančią savaitę, dėl JAV nepriklausomybės šventės, neišeis. Sekantis numeris išeis liepos 11 d. data.

• Dirvos novelės konkursui dar gautos šios novelės: "Berlyno epizodas" ir "Sesyt, sesyt, nusikink man rastėlę". Jos buvo išsiųstos prieš birželio 16 d.

• Antanas Mičiulis, Richmond Hill, N. Y., atnaujinamas prenumeratą, pridėjo auką Dirvai paremti 50 dol. Ačiū.

• Neolituany susitikimas tautinių šokių šventės proga ruošiamas š. m. birželio mėn. 30 d. 7:30 val. vakaro Clevelando Konvencijų Centre — Cleveland Public Auditorium — 1220 East 6th St., Cleveland, Ohio. Įėjimas iš Lakeside gatvės. Ten 8 val. prasidės ir bendras susipažinimo vakaras. Prie įėjimo bus užrašas nurodantis susitikimui skirtą patalpą.

• Anatolijus Milūnas, JAV kelių saugumui patariamą komiteto narys, paskirtas "komercinių mašinų saugumo reikalams" komisijos pirmininku, š. m. gegužės 17-18 dienomis vadovavo viešiemis apklausinėjimams, kurie vyko Trans-

portacijos Departmente, Washington, D. C. Parodymus davė JAV sunkvežimių unijos prezidentas, eilė įvairių sunkvežimių kompanijų egzekutyvų, universitetų profesoriai, transportacijos departamento skyrių direktoriai ir eilė visuomenės atstovų.

• Tėv. Pauliaus Baltakio, OFM., naujojo vyskupo iš-eivijos lietuviams konsek-racija įvyks š. m. rugsėjo 14 d., penktadienį, 2 val. p. p. Portlando, Maine, katedroje.

Konsekruos Vatikano pronuncijus arkivyskupas Pio Laghi iš Washington, D. C.

• Dr. Alfonsas Stankaitis, kuris ištyrė ir pertvarkė Vermonto valstijos mais-

to sveikatingumo tarnybą, pakeldamas jos tarnautojų veiksmingumą, birželio 12 d. Washington žemės ūkio departamento įstaigoje buvo apdovanotas "Superior Service" žymeniu.

PROF. DR. BRONIUS NEMICKAS LANKĖSI VALSTYBĖS DEPARTAMENTE

Su Pavergtųjų Europos Tautų delegacija prof. dr. Bronius Nemickas, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Visuomeninių reikalų komisijos narys, atstovaudamas šioms organizacijoms, š. m. birželio 13 d. lankėsi Valstybės Departamente.

Delegaciją (ją sudarė Korbonski, Nemickas, Kvetko, Busch, Visoianu ir Petkov) priėmė Europos reikalams sekretoriaus pavaduotojas Mark Palmer. Priėmimo metu nuoširdžioje dvasioje išsiaiškinta eilė klausimų: pažiūra į sankcijas Lenkijai, Sovietų atsisakymas dalyvauti Olimpia-doj, pareiškimas ryšium su Pavergtųjų tautų savaitę ir kt. Apžvelgdamas dabartinę padėtį pavergtoje Lietuvoje, Br. Nemickas pabrėžė sustiprintą sovietizaciją ir sugriežtintą terorą, ypač prieš pagrindžio spaudą ir religiją. Taip pat nurodė okupantų pastangas, sunaikinusias Helsinkio Sutarimų stebėjimo grupę, ir siekiančias likviduoti Katalikų komitetą tikėjimo teisėmis ginti. Be to, atkreipė dėmesį į pastarojo meto areštus ir sunkią politinių kalinių, ypač Viktoro Petkaus ir Vytauto Skuodžio, būklę. Užsiminė ir Sovietų uždraudimą užsienyje apmuitintų siuntinių į Pabaltijo kraštus siuntimą. Sekretoriaus pavaduotojas atsakydamas teigė, kad Pavergtųjų tautų savaitės proga bus pakartotinai pareikšta Pabaltijo valstybių neteisėtos sovietinės inkorporacijos nepripažinimas, o siuntų klausimas iškeltas Tarp-tautinėje pašto konferencijoje.

Apie pasimatymą su Valstybės Departamento sekretoriaus pavaduotoju Br. Nemickas painformavo Lietuvos atstovą Washington.

• Martyno Jankaus šau-lių kuopa Brocktone, Mass., kuriai vadovauja J. Stašaitis, Dirvai paremti atsiuntė 25 dol. ir žada prie progos ir ateity paremti. Ačiū.

• Rita Paškevičiūtė, 22 m., tragiškai mirė birželio 19 d. Santa Monicoje, Ca. Liko motina, giminės Australijoje ir Lietuvoje.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

Maloniai kviečiame į SEPTINTĄJĄ LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ Tautinių Šokių Šventę

KOLIZIEJUJE, RICHFIELD, OHIO Į PIETUS NUO CLEVELANDO, PRIE I-271 IR 303 KELIO, 1984 M. LIEPOS 1 D., SEKMADIENĮ, 2 VAL. P. P. DALYVAUJA 50 GRUPIŲ, VIRŠ 2000 ŠOKĖJŲ IŠ JAV, KANADOS, PIETŲ AMERIKOS IR VAKARŲ VOKIETIJOS.

ŠVENTĖS ATIDARYMAS. Šeštadienį, birželio 30 d., 7 val. vakaro prie Rūpintojėlio Paminklo Dievo Motinos parapijos kieme, 18022 Neff Road, Clevelande, Ohio.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS. Šeštadienį, birželio 30 d., 8 val. vakaro, Public Auditorium, 1220 East 6th St., Clevelande, Ohio.

BALIUS. Stouffer's Inn on the Square, Clevelando miesto centre, sekmadienį, liepos 1 d., 8 val. vakaro.

BALIUS JAUNIMUI tuo pačiu metu Holiday Inn Independence, netoli Koliziejaus.

BILIETAI Į ŠVENTĘ po \$5.00, \$7.00, \$10.00 ir \$14.00, užsakomi pas Valdą Žiedonienę 18706 Kildeer Ave., Cleveland, Ohio 44119, Patria prekyboje — 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, Vaznelių krautuvėje, Gifts International, Chicagoje ir vietinėse Ticketron agentūrose. Grupės užsakančios bent 25 bilietus po \$10.00 ar \$14.00 gauna \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

PAKVIETIMAI Į BALIŲ po \$27.00 asmeniui ir į JAUNIMO BALIŲ po \$13.00 asmeniui užsakomi pas Oną Jokūbaitienę, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel.: (216) 481-7161, ar pas Romą Zorską, 4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118, tel.: (216) 371-0130.

ČEKIAI UŽ BILIETUS IR PAKVIETIMUS rašomi LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVALS, INC. vardu. Šventės metu pakvietimų į Balių nebus galima gauti, todėl prašome įsigyti juos iš anksto.

SUSIPAŽINIMO VAKARO BILIETAI \$4.00, gaunami prie įėjimo.

NAKVYNIŲ, TRANSPORTO IR VIEŠBUČIŲ INFORMACIJA gaunama pas Vytautą Jokūbaitį, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel.: (216) 481-7161.

MALONIAI LAUKIAME JŲSŲ DALYVAVIMO ŠVENTĖJE!

ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS

SEPTINTOSIOS LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖS, 1984 m. birželio 29 — liepos 1 dienomis INFORMACIJA

Penktadienį, birželio 29 d.

8:00 val. vak. — dail. Aldonos Totoraitienės parodos atidarymas Lietuvių namuose.

Šeštadienį, birželio 30 d.

5-8:00 val. vak. — Jaunųjų menininkų paroda Dievo Motinos parapijos mažojo salėj.

7:00 val. vak. — Tautinių šokių šventės atidarymas prie Laisvės paminklo Dievo Motinos parapijoje.

8:00 val. vak. — Susipažinimo vakaras-šokiai Public Auditorium. Kaina \$4.00 asmeniui.

Sekmadienį, liepos 1 d.

10:00 val. r. — šv. Mišios Dievo Motinos parapijos šventovėje (500 sėdimų vietų). Gieda Dievo Motinos parapijos choras, vadovaujamas muz. Ritos Klierienės ir auditorijoje (700 sėdimų vietų) — gieda visi...

10:30 val. r. — šv. Mišios šv. Jurgio šventovėje, 6527 Superior Avenue, gieda parapijos choras, vadovaujamas R. Babicko.

Pastaba — kitos pamaldos:

10:30 val. r. — šv. Mišios Holiday Inn, Rockside Rd.

10:30 val. r. — Evangelikų pamaldos Koliziejuje.

2:00 val. — TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ KOLIZIEJUJE.

8:00 val. vak. Tautinių šokių šventės pokylis Stouffer's Inn on the Square. Kaina \$27.00 asmeniui.

8:00 val. vak. — Jaunimo balius Holiday Inn (Rockside Road). Kaina \$13.00 asmeniui.

Šokių šventės bilietai (\$14.00, \$10.00, \$7.00 ir \$5.00) gaunami Ticketron agentūrose ir prie įėjimo.

Pokylių bilietus platina: O. Jokūbaitienė (tel. (216) 481-7161) ir R. Zorska (tel. (216) 371-0130).